Ժ. ՏԱՐԻ 2722 ԹՈՒԱԿԱՆ ՀԱՅՈՑ 20 ՄԵՀԵԿԱՆ 4385 — 26 ՓԵՏՐՈՒԱՐ 1893 — 22 ՇԱԲԱԹ 1310 — ՈՒՐԲԱԹ

20 ՓԱՐԱ.

ՆԱՄԱԿ ԿԱՄ ՈՐ ԵՒ ԻՆՉ ԳՐՈՒԹԻՒՆ ՊԷՏՔ Է ՈՒՂՂԵԼ ԱՌ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԳՐԻ

Ղալաթիա, Կ. Պոլիս

درعليه‌ده غلطه‌ده آره‌ولك غزته‌سی اداره‌سنه

Direction du journal AREVELK
Galata, CONSTANTINOPLE

ԱՐԵՒԵԼՔ
ՕՐԱԳԻՐ
Քաղաքական եւ Ազգային

20 ՓԱՐԱ.

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պոլսոյ եւ մօտակայ Տարեկան գնի՝ արծաթ 150
» Վեցամսեայ » » 75
» » Եռամսեայ » » 40
Օտար երկիրներ Տարեկան դրամ 56
» » Վեցամսեայ » 28
Ընտիր թուղթի վրայ տպագրուած տպագր. Տարեկան Օսմ. Ոսկի 2
Դաւառաց թղթատարի ծախքը միօրինակ Դրամ 50

Խմբագրութեան ուղղուած նամակ կամ այլ գրութիւն ետ չի տրուիր։

Les annonces sont reçues
AUX BUREAUX DU JOURNAL

Կ. ՊՕԼԻՍ, ՓԵՏՐ. 26/10 ՄԱՐՏ 1893

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԱՆԳԼԻՈՅ մէջ, պահպանողականք դժգոհ են տեսնելով որ օրուան վարչութիւնը կարգ մը ծրագրեր քննարկել տալով Խորհրդարանին՝ իւր դիրքը կը զօրացնէ, և մասնակի ընտրութիւններէն ալ այժ կը գտնէ։ Ուստի, իռլանտական ծրագիրը ձախողութեան մատնելու համար, իրենց պահեստի միջոցներն ի գործ կը դնեն։ Ուլսթէրի մէջ տարապայման ընդդիմութիւն ցոյց կը տրուի մին քան զմիւսն հետաքրքրաշարժ ձեւերով, զորս անկ չէ նկարագրել։ Ցայտնի է թէ Ուլսթէրցիք նախկին Սկովտացի բողոքականներ են որք Իռլանտայի հիւսիսային մասին մէջ հաստատուելով, շէնցուցած և քաջալերուցած են զայն, իրենց մեծագոյն ուշիմութեամբ, ճարտարութեամբ, հարստութեամբ, եւ ճարտարագործական մեծ կեդրոն մը կազմած են հոն, որոյ մայրաքաղաքն է Պելֆասդ։ Երբեմն կաթոլիկ Իռլանտացւոց դէմ իրենք զիրենք պահպանելու համար ոչ նուազ պայքարներ մղած ըլլալով, ներկայ պայքարին մէջ միևնոյն ոգին կը ցուցնեն։ Լորտ Սալզպըրի այս օրերս Պելֆասդ կերթայ՝ մերժել տալու Իռլանտական ծրագիրն։ Այս միջադէպեր նշանակութենէ զուրկ չեն։ զի ստանձնած գործին ծանրութիւնը կը ցուցնեն օրուան վարչութեան։

ԲԱՆԱՄԱՑԻ ՋՐԱՆՑՆ եւս զայն բանալ ձեռնարկողներուն պէս դատապարտեալ կը թուի։ Ֆիկարոյ, որ ամեն օր յօդուածներ և նամակներ հրատարակելով կը ջատագովէր յառաջ տանիլ ջրանցին բացման գործն, հիմակ ինքն եւս կը խոստովանի թէ Ֆրանսացւոց համար օգուտ չկայ այս գործէն։ Թղթակից մը ղրկած էր ի Բանամա, ամեն բան տեղւոյն վրայ քննելու։ Աւասիկ թղթակցին եզրակացութիւնն, որ զարմանալի կերպիւ համաձայն կուգայ ընդհանուր դատախազ Պ. Ռոյի եզրակացութեան, Պ. Պ. Շ. տը Լէսէբսի և ընկերաց դէմ պատժական դատաստանին մէջ։

Կ'ըսէ Ֆիկարոյի ներկայացուցիչը։— Բանամայի բաժնետերաց և պահանջատերաց մէկ միլիառ չորս հարիւր միլիոն ֆր. վճարած էին, յորմէ եօթն հարիւր 69 միլիոն ֆր.ը ծախք եղան Պարանոցին մէջ։ Բուն իսկ ջրանցին բացման համար չորս հարիւր քառասուն և մէկ (441) միլիոն ֆր. միայն ծախք եղաւ։ Ցայսմ կարգ մը ծրագրեր եղան։ Ցայսմ կարգ մը ծրագրեր եղան։ Ցայսմ կարգ մը ծրագրեր եղան

ԱՂԳԱՅԻՆ

ԼՈՒՐԵՐ

Պալատական թիկնապահ մը երէկ Ամեն. Ս. Պատրիարք Հօր բերաւ կայս. Պալատան առաջին քարտուղար Սիւրէյա փաշայի մէկ պաշտօնագիրը, որով Ն. Վսեմութիւնն կը հաղորդէր Վեհ. Սուլթանի բարձր գոհունակութիւնն այն բարեմաղթական ուղերձին համար զոր Ս. Պատրիարք Հայրը մատուցած էր Ն. Կ. Վեհափառութեան ծննդեան տարեդարձին առթիւ։

Կրօնական ժողովոյ կողմէ Արժ. Գարեգին Ծ. վարդապետ Թալիարեան յառաջիկայ կիրակի օր ներկայ պիտի գտնուի Մաքրիվիլղի նորակառոյց վարժարանի բացման հանդէսին։

Պարիսբարբարանի շէնքին համար պատրաստուած ճարտարապետական տեղեկագիրն ու յատակագիծը պիտի ներկայացուին Քաղաքական Ժողովոյ յառաջիկայ նստին։

Ուսումնական խորհրդոյ շաբաթական նիստը տեղի ունեցաւ չորեքշաբթի օր, ի Դալաթիա, ընդ նախագահութեամբ Ամեն. Ս. Պատրիարք Հօր եւ առնեղապետութեամբ Պէրպէրեան Ռեթէոս էֆէնտիի։

Խորհուրդն իւր սոյն նստին մէջ գլխաւորաբար զբաղեցաւ Աշխէնէ նախնական լիցէոնէան կոչական կանոնագրի երկրորդ քննութեամբ, զոր վերջացնելով, որոշեց ներկայել խառն ժողովոյ յառաջիկայ նստին ի վաւերացումն։

Խորհուրդն, յետ կանոնական քննութեան, ուսուցչի վկայական տուաւ Պ. Մկրտիչ Երկարակեցեանի։

Ըստ որոշման Կրօնական Ժողովոյ, Մեծ Պահոց կիրակի առաւօտեան եպիսկոպոս մը կամ վարդապետ մը Բերայի Ս. Երրորդութիւն եկեղեցին երթալով, քարոզ պիտի խօսի։

Յառաջիկայ կիրակի պիտի քարոզէ Գեր. Մկրտիչեդէկ եպիսկոպոս Մուրատեանց։

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ԾԱՆՈՒՑՈՒՄՆ

Փոխանորդարան Ազգ. Պատրիարքարանի

Ատանեցոյ Մագուստ էֆէնտի ձիվանեանի կնոջ՝ Խասգիւղցի Կիւլիկ Պէրպէր Սարգիսեան՝ եօթը տարիէ ի վեր անհետ եղած է։

Ցիշեալն՝ երեսուն տարեկան է, միջահասակ, գեղեցիկ, աչօք ծաւալ և անմազ բաւական գեր։

Կը յանձնարարուի արգոյ ազգայնոց, որ՝ եթէ գիտեն յիշեալ կնոջ տ'ուր, ողջ կամ մեռեալ լինելն, հաճին իմացունել Պատրիարքարանիս ի գիտութիւն։

25 փետրվար 1893

Պատրիարքարան Հայոց
Կոստանդնուպոլիս

ՄԱՍԻՍ

Շ Ա Բ Ա Թ Ա Թ Ե Ր Թ

Մ-ի՛ի վաղուան թիւը կը պարունակէ ԷՄԻԼ ԶՕԼԱԶԻՆ հռչակաւոր վիպասանին՝ պատկերը։

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ

ԻՆՉ ԿՇՈՒԱՍԵՆԻՔ ՄԵՐ ՕՐԻԱՆՈՅԼՆ [Խմբագրական]
ԴԱՆԻԷԼԻ ՖԱՆՏԶԼԵԱՆ

ՄԱՆԿՈՒԹԵԱՆ ՅԻՇԱՏԱԿՆԵՐ [Իմ զաւրացական կեանքէն] Կ. Ս. ԻՍԿՈՒԻՐԱՆԱՆ

ԱՂՈՒՆՔԻ (Բերթուած) ՍԻՒՂԼԻ-ԸՐԻՒՏՈՄ
Թարգմ. Ս. Տ.

ՄԵՐ ՊԱՏԿԵՐԸ (Լիմի Զօլա) ԳԷՈՐԳԻՈՍ ՀՕՀԸՆԱՊ

ՄԵԾՍԻՐՏ ՏՂԱՆ (Պատմանք՝ մը պատմութիւն) Ա.Բ.Ա.Ճ

ԻՄ ԴԱՂՏՆԻՔՍ (Բերթուած) Կ. ՈՍԿԱՆ

ՔՆՆԱԴԱՏԱԿԱՆ (Արիկեան Բառարանը)
Օ. ԽԱՆՏԱՆԵԱՆ

ՇԱԲԱԹՈՒՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՀԵՌԱԳԻՐ

ԱՅՍ ՕՐՈՒԱՆ

ՓԱՐԻԶ, 9 մարտ։—Բանտայի կաշառակերութեան դատի այսօրուան նստին մէջ՝ Պ. Պայհօ յայտարարեց թէ ինք յանցաւոր է եւ ներում խնդրեց երկրէն։ Պ. Ֆօնթան պատմեց այն ձեռնարկներ զորս ըրած էր Պ. Պլոնտէն դրամ ընդունելու համար ի հաշիւ Պ. Պայհոյի։ Պ. Պ. Սանէրռուա, Բրուսդ և միւս ամբաստանեալք պնդեցին թէ իրենք դրամ չեն ընդունած և կամ արդարացուցին ընդունուած գումարներուն գործածումը։

Վակտրան

ԴԱԼԱԹԻԱ, 26 Փետրուար

ԸՆԹԱՑՔ ՓՈԽԱՆԱԿԱՎՈՒՄ

3 ամիս Լոնտրայի վրայ	140
3 » Փարիզի »	22 75

ՕՍՄԱՆԵԱՆ ԲՈՆՍՈՒՆԵՐ

Երկկ երեկոյ գոց. (Միայ. Դ. Սէրիի)	24 21
Ռիբայի մէջ	— —
Առաւօտուն բացուելիս	24 22
Կէս օրին	24 22 1/2
Թուղթադրամը Օսմանեան երկկ. երեկոյ	— —
» » ժամ 3ին	— —

ԸՆԹԱՑՔ ԱՐՏԱՐԴՈՒՄ

Փոխա. Ֆրանս	Սէրի	35 75
»	»	33
»	»	25

ԲԱՖԵՏՈՒՄՍԵՐ

Օսմանեան ժէնէրալ	Անգլ. Լր.	5 14
Քրէտի ժէնէրալ	» »	8
Գանք տը Բոնս.	» »	4 25
Սօս. Նանմ է վալէօր.	» »	4 30
Ռէյտի	Օսմ. Ոսկի	16 38
Թրանուէյ	» »	597 1/2
Օսմ. Ապաշովագր. Ընկ.	» »	537 1/2
Բուսվլիի երկաթուղի	Ֆր.	91
Բաժնեթուղթ Լաւրիօնի	»	64 1/2

ԸՆԹԱՑՔ ԴՐԱՄՈՎ

Օսմանեան ոսկի	գրշ.	100
20 ֆրանկնոց	»	88
Անգլիական ոսկի	»	110 15
Մարք Գերմանական ոսկի	»	107 30
Իտալերիալ	»	90 10
Քրիմից	»	31 15
Բուպլ Գրիգորաքի	»	8 63
Մէջ. արծաթ (տարբ.)	»	157 34
Մանր արծաթ	»	103 10
Մէջիտիէ	»	97
Թասֆիյէ	»	19 20
Տոկոս Ղալաթիոյ Սարաֆներու		6

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՊՈՐՍԱ

ՓԱՐԻԶ, 9 Մարտ

Ֆրանսական Ռանթ 3 %	98 85
» » 4 %	106
Օսմանեան բոնսօպիտալ Սէրի Դ.	22 20
Օսմ. մարս. արժեթուղթ	472 50
Բրիօրիթէ Թիւրք (1890)	441 25
Օսմանեան երկաթուղի	90 87
» Ռէյտի բաժնեթուղթ	382 50
Գանք Օթօման	593 43
Քրէտի Լիոնէ	773 75
Իտալական Ռանթ 5 %	92 55
Եգիպտական միացեալ	503 43
Զէր Լոնտրայի վրայ	25 165
Օսմանիյէ Օսմանեան բոնսօպիտալ	— —

ԼՈՆՏՈՆ, 9

Անգլ. բոնսօպիտալ		98 18
Օսմ. »	Սէրի Դ.	22
» »	» Ա.	55 75
» »	» Բ.	33
» »	» Գ.	22 50
Օսմ. փոխառութիւն 1871		99
Փոխառութիւն 1877 (Տէ Ֆանս Լոն)		96
Գանք Օթօման		13 25
Ատրնի երկաթուղի		17 25
Դասապայի երկաթուղի		15
Եգիպտական միացեալ (Ինիթիֆէ)		99 62
» առանց. (բրիվիլէժիէ 1890)		— —
Օսմանիյէ (փոխառ. Ռոչիլտ)		104 25
Փոխանակութիւն Փարիզի վրայ		25 324

ՎԻԵՆՆԱ, 9

Փոխանակութիւն Լոնտոնի վրայ		121 50
» Փարիզի		48 12
Օսմանեան Ռէյտի բաժնեթուղթ		179 75
» երկաթուղի		48 80

ԲԵՐԼԻՆ, 9

Օսմանեան երկաթուղի		92 60
Օսմ. Ռէյտի		190
Փոխանակութիւն Լոնտոնի վրայ		20 335
» Փարիզի »		80 95

ԸՆԹԵՐՑԱՍԻՐՈՒԹԻՒՆԸ

ԻԶՄԻՐԻ ՀԱՅՈՑ ՄԷՋ

Անցեալները զրոյց կը շրջէր տեղւոյս ազգայնոց մէջ, թէ Օրագիր մը պիտի սկսի հրատարակուիլ խմբագրութեամբ Ստեփան Ոսկանեանի և Գրիգոր Մսերեանի։ Այս լուրը բաւական ուրախութիւն պատճառեց քաղաքիս հայ հասարակութեան և մինչ հետաքրքիր եղանք իմանալու թէ օրագրի հրատարակութեան խնդիրն ի՞նչ վիճակի մէջ է, ե՞րբ պիտի սկսի հրատարակուիլ, ի՞նչ դիրք պիտի ունենայ և թէ ի՞նչ գլխ որոշուած է։ Ցարաբաղդաբար ստուգեցինք թէ՝ դեռ առ այժմ այդ հրատարակութեան խնդիրը մէկ կողմ թողուած է ինչ ինչ պատճառներով։ Իրաւ է որ Իզմիր չարաժական թերթի մը պէտք ունի։ բայց չեմ յուսար թէ հանապազօրեայ թերթ մը կարենայ ապրեցնել, երբ արդէն Պոլիս այդ պէտքը բաւականին գոհացնել կը նկատի։ ասկէ քանի տարի առաջ Իզմիր կը տակարէր թերթ և գիրք Պոլսոյ և հմօքէն հայարնակ գաւառաց։ այժմ այդ սեպհականութիւնը Պոլսին անցած է։

Արդէն Իզմիր ունի իւր Ա. Մ-ն-ն, որ թէեւ ընտիր հանդէս մը, բայց լինելով ամսօրեայ, ամեն դասակարգին մէջ չկրնար մուտ գտնել։ Քաղաքիս մէջ իւր ունեցած բաժանորդաց թիւն 100ը չանցնիր։

Բազդատմամբ միւս հայաբնակ գաւառներու, Իզմիր՝ իր հոգիւ 10,000 ազգայնօք՝ ընթերցասիրութեան մէջ շատ յառաջացած է ինչպէս կ'երեւի իւր ստացած լրագրերէն։ Սորա առհաւատչեան պէտք է նկատել Հայ ընթերցասէրն որ քառորդ դարէ հետէ հաստատուած է և ուր Պոլսոյ և Թիֆլիզի թերթերը գրեթէ ամբողջապէս կ'ընդունուին և որու թանգարանին մէջ 3000 է աւելի գիրք կը գտնուին։ Հեղինոյս Հայոց Ակոմբին մէջ եւս կը գտնուին մի քանի թերթեր։

Զմիւռնիոյ մէջ մուտ կը գտնեն այժմ՝ Պոլսոյ օրաթերթերէն 170 օրինակ և շաբաթաթերթերէն 99, կովկասի թերթերէն 14, և Վիէննայի ու Վենետիկի հանդէսներէն՝ 32։

Զմիւռնիոյ հայ հասարակութեան ընթերցասիրութեան ոգին վերջին տարը տարիներէն ի վեր զգալի բարեփոխում կրած է։

Այս փոփոխութիւնը յառաջացուցուսումնաւարտ աշխոյժ երիտասարդութիւնն, որ նախորդ տեսչի խմբատուն տնօրէնութեան տակ ստանալով հաստատուն և տեւական կրթութիւն մը, դպրոցի դրասեղաններէն դուրս ազգային թերթերու մէջ փնտռեց իւր մտաւորական ծարաւը յագեցնելու աղբիւրը։

Տարակոյս չունինք թէ երբ Ոսկեան Ստեփան էֆէնտին իւր մտադրած հրատարակութիւնը ձեռնարկէ, տեղւոյս եռանդուն երիտասարդութեան կողմէ խնդագին պիտի ողջունուի, ի քաջալերութիւն բազմամասնակ տաղանդաւոր գրագէտին և յօգուտ ազգ. մասնաւորապէս։ Տ. Գ.

Զմիւռնիա 21 փետր. 1893

ՄԱՆԿԱՎԱՐԺԱԿԱՆ

ԱՇԱԿԵՐՏ ՄԸ ԿՐ ՊԱՏԱՍԽԱՆԷ «ԶԻՄ ՀԱՍԿՆԱՐ», Ի՞ՆՉ ԸՆԵԼՈՒ Է

(ԸՍՏ Ի. ՔՈՒԴԷԻ)

Աշակերտաց սրամտութեան ատիճանը կը չափուի երկու գաղափարաց մէջ գտնուած աղերսն ըմբռնելու իրենց դիւրութենէն։ Եթէ դասատուն առաջարկէ այնպիսի բաներ որոց մէջ գտնուած զոյգը գտնել վեր չէ իւր աշակերտաց մտաւորական կարողութենէն, գրեթէ միշտ անմիջապէս կ'ըմբռնեն։ Այս իսկ է յայտ յանդիման հասկացողութիւն (intuition) դրութիւն, այսինքն ճշմարտութիւնն յայտ յանդիման առջի գնել, և ամեն անգամ որ կարելի ըլլայ այս մեթոտն ի գործ դնել, ուրիշ մեթոտ փնտռելու պէտք չկայ։ Ինչպէս ըսուեցաւ, այս մեթոտը կը կայանայ աշակերտն և ճշմարտութիւնը դէմ առ դէմ դնելու և ճշմարտութիւնն՝ իւր զանազան ձեւերով՝ անոր ցոյցերու մէջ, մինչեւ որ այս ճշմարտութիւն ներգործէ տղուն վրայ։ Կը հասկցուի թէ այս դրութիւն կրնայ ի գործ դրուիլ դատողութեան համար ալ, խորհեցողութեան համար ալ, զգայարանաց համար ալ։ Բայց կը պատահի երբեմն որ ուսուցիչն ի զուր ճշմարտութիւնն աշակերտին աչաց կը պարզէ, ի զուր ճշմարտութիւնն անոր հասկնել կը փորձէ, աշակերտը չըմբռներ կապակցութիւնն, և եթէ անկեղծ է՝ «չը հասկցայ» կ'ըսէ։

Ինչ կրնայ ընել ուսուցիչն։ Քնեռէ վերջ թէ ինչո՞ւ աշակերտը չըմբռներ կապն, ընդհանրապէս սա եզրակացութեան կը յանգի թէ երկու գաղափարաց մէջ գտնուած աղերսն եթէ աշակերտը չը կարենայ ըմբռնել՝ պէտք է դիմել միւին եզրերուն, զորս զանց ըրած է յիշել՝ այն ատեն տղայն՝ եթէ բնականէն մտաց անդարմանելի պակասութիւն մը չունի՝ պիտի ըմբռնէ ինչ որ չկրցաւ ըմբռնել ուղղակի յայտ յանդիման հասկացողութեան դրութեամբ։ Միտքս աւելի լաւ բացատրեմ։ ըսենք թէ աշակերտ մը չըմբռներ Ա.ի և Գ.ի մէջ գտնուած կապն. այն ատեն պէտք է նմա հասկնել առաջ Ա.ի Բ.ի հետ ունեցած վերաբերութիւնն, եւ ապա Բ.ի հետ ունեցած կապակցութիւնն և ապա Գ.ի և Դ.ի մէջ գտնուած աղերսն։ Երբ այս երեք վերաբերութիւններն հասկնայ, դիւրաւ կ'ըմբռնէ նաեւ Ա.ի Դ.ի հետ ունեցած վերաբերութիւնն, ինչ որ առաջ չէր հասկնար։

Արդէն, իսկապէս, ամեն անգամ որ ուսուցիչը կը բացատրէ աշակերտին բան մը, զոր սա ի միտ չառնուր, ընթերցանութեան, թուաբանութեան և պատմութեան մէջ, միջին եզրերը իրենց տեղը կը դնէ այն երկու գաղափարաց մէջ որոց միջեւ գտնուած կապն ու յարաբերութիւնը ուղղակի յայտ յանդիման չըմբռներ, միջին եզրերը՝ զորս ինքն ուսուցիչն՝ զանց ըրած էր յիշել և զորս կը պահանջէ աշակերտին իմացականութեան անբաւականութիւնն։ Երբ աշակերտը չը հասկնար,

ՎԷՌՈՏԻ ԹԱՏՐՈՆԸ

Պ. Քլոտիւսի խումբին առաջին ներկայացումը տեղի չունեցաւ երէկ գիշեր, ոչ ալ այս գիշեր տեղի պիտի ունենայ։ Վաղը գիշերուան յետագրուած է։

Պ. Տէրէմս հասած է արդէն։

ՀԵՌԱԳԻՐ

ԱՅՍ ՕՐՈՒԱՆ

ՓԱՐԻԶ, 9 մարտ։—Բանտայի կաշառակերութեան դատի այսօրուան նստին մէջ՝ Պ. Պայհօ յայտարարեց թէ ինք յանցաւոր է եւ ներում խնդրեց երկրէն։ Պ. Ֆօնթան պատմեց այն ձեռնարկներ զորս ըրած էր Պ. Պլոնտէն դրամ ընդունելու համար ի հաշիւ Պ. Պայհոյի։ Պ. Պ. Սանէրռուա, Բրուսդ և միւս ամբաստանեալք պնդեցին թէ իրենք դրամ չեն ընդունած և կամ արդարացուցին ընդունուած գումարներուն գործածումը։

Վակտրան

ԴԱԼԱԹԻԱ, 26 Փետրուար

ԸՆԹԱՑՔ ՓՈԽԱՆԱԿԱՎՈՒՄ

3 ամիս Լոնտրայի վրայ	140
3 » Փարիզի »	22 75

ՕՍՄԱՆԵԱՆ ԲՈՆՍՈՒՆԵՐ

Երկկ երեկոյ գոց. (Միայ. Դ. Սէրի)	24 21
Ռիբայի մէջ	— —
Առաւօտուն բացուելիս	24 22
Կէս օրին	24 22 1/2
Թուղթադրամը Օսմանեան երկկ. երեկոյ	— —
» » ժամ 3ին	— —

ԸՆԹԱՑՔ ԱՐՏԱՐԴՈՒՄ

Փոխա. Ֆրանս	Սէրի	35 75
»	»	33
»	»	25

ԲԱՖԵՏՈՒՄՍԵՐ

Օսմանեան ժէնէրալ	Անգլ. Լր.	5 14
Քրէտի ժէնէրալ	» »	8
Գանք տը Բոնս.	» »	4 25
Սօս. Նանմ է վալէօր.	» »	4 30
Ռէյտի	Օսմ. Ոսկի	16 38
Թրանուէյ	» »	597 1/2
Օսմ. Ապաշովագր. Ընկ.	» »	537 1/2
Բուսվլիի երկաթուղի	Ֆր.	91
Բաժնեթուղթ Լաւրիօնի	»	64 1/2

ԸՆԹԱՑՔ ԴՐԱՄՈՎ

Օսմանեան ոսկի	գրշ.	100
20 ֆրանկնոց	»	88
Անգլիական ոսկի	»	110 15
Մարք Գերմանական ոսկի	»	107 30
Իտալերիալ	»	90 10
Քրիմից	»	31 15
Բուպլ Գրիգորաքի	»	8 63
Մէջ. արծաթ (տարբ.)	»	157 34
Մանր արծաթ	»	103 10
Մէջիտիէ	»	97
Թասֆիյէ	»	19 20
Տոկոս Ղալաթիոյ Սարաֆներու		6

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՊՈՐՍԱ

ՓԱՐԻԶ, 9 Մարտ

Ֆրանսական Ռանթ 3 %	98 85
» » 4 %	106
Օսմանեան բոնսօպիտալ Սէրի Դ.	22 20
Օսմ. մարս. արժեթուղթ	472 50
Բրիօրիթէ Թիւրք (1890)	441 25
Օսմանեան երկաթուղի	90 87
» Ռէյտի բաժնեթուղթ	382 50
Գանք Օթօման	593 43
Քրէտի Լիոնէ	773 75
Իտալական Ռանթ 5 %	92 55
Եգիպտական միացեալ	503 43
Զէր Լոնտրայի վրայ	25 165
Օսմանիյէ Օսմանեան բոնսօպիտալ	— —

ԼՈՆՏՈՆ, 9

Անգլ. բոնսօպիտալ		98 18
Օսմ. »	Սէրի Դ.	22
» »	» Ա.	55 75
» »	» Բ.	33
» »	» Գ.	22 50
Օսմ. փոխառութիւն 1871		99
Փոխառութիւն 1877 (Տէ Ֆանս Լոն)		96
Գանք Օթօման		13 25
Ատրնի երկաթուղի		17 25
Դասապայի երկաթուղի		15
Եգիպտական միացեալ (Ինիթիֆէ)		99 62
» առանց. (բրիվիլէժիէ 1890)		— —
Օսմանիյէ (փոխառ. Ռոչիլտ)		104 25
Փոխանակութիւն Փարիզի վրայ		25 324

ՎԻԵՆՆԱ, 9

Փոխանակութիւն Լոնտոնի վրայ		121 50
» Փարիզի		48 12
Օսմանեան Ռէյտի բաժնեթուղթ		179 75
» երկաթուղի		48 80

ԲԵՐԼԻՆ, 9

Օսմանեան երկաթուղի		92 60
Օսմ. Ռէյտի		190
Փոխանակութիւն Լոնտոնի վրայ		20 335
» Փարիզի »		80 95

ԸՆԹԵՐՑԱՍԻՐՈՒԹԻՒՆԸ

ԻԶՄԻՐԻ ՀԱՅՈՑ ՄԷՋ

Անցեալները զրոյց կը շրջէր տեղւոյս ազգայնոց մէջ, թէ Օրագիր մը պիտի սկսի հրատարակուիլ խմբագրութեամբ Ստեփան Ոսկանեանի և Գրիգոր Մսերեանի։ Այս լուրը բաւական ուրախութիւն պատճառեց քաղաքիս հայ հասարակութեան և մինչ հետաքրքիր եղանք իմանալու թէ օրագրի հրատարակութեան խնդիրն ի՞նչ վիճակի մէջ է, ե՞րբ պիտի սկսի հրատարակուիլ, ի՞նչ դիրք պիտի ունենայ և թէ ի՞նչ գլխ որոշուած է։ Ցարաբաղդաբար ստուգեցինք թէ՝ դեռ առ այժմ այդ հրատարակութեան խնդիրը մէկ կողմ թողուած է ինչ ինչ պատճառներով։ Իրաւ է որ Իզմիր չարաժական թերթի մը պէտք ունի։ բայց չեմ յուսար թէ հանապազօրեայ թերթ մը կարենայ ապրեցնել, երբ արդէն Պոլիս այդ պէտքը բաւականին գոհացնել կը նկատի։ ասկէ քանի տարի առաջ Իզմիր կը տակարէր թերթ և գիրք Պոլսոյ և հմօքէն հայարնակ գաւառաց։ այժմ այդ սեպհականութիւնը Պոլսին անցած է։

Արդէն Իզմիր ունի իւր Ա. Մ-ն-ն, որ թէեւ ընտիր հանդէս մը, բայց լինելով ամսօրեայ, ամեն դասակարգին մէջ չկրնար մուտ գտնել։ Քաղաքիս մէջ իւր ունեցած բաժանորդաց թիւն 100ը չանցնիր։

Բազդատմամբ միւս հայաբնակ գաւառներու, Իզմիր՝ իր հոգիւ 10,000 ազգայնօք՝ ընթերցասիրութեան մէջ շատ յառաջացած է ինչպէս կ'երեւի իւր ստացած լրագրերէն։ Սորա առհաւատչեան պէտք է նկատել Հայ ընթերցասէրն որ քառորդ դարէ հետէ հաստատուած է և ուր Պոլսոյ և Թիֆլիզի թերթերը գրեթէ ամբողջապէս կ'ընդունուին և որու թանգարանին մէջ 3000 է աւելի գիրք կը գտնուին։ Հեղինոյս Հայոց Ակոմբին մէջ եւս կը գտնուին մի քանի թերթեր։

Զմիւռնիոյ մէջ մուտ կը գտնեն այժմ՝ Պոլսոյ օրաթերթերէն 170 օրինակ և շաբաթաթերթերէն 99, կովկասի թերթերէն 14, և Վիէննայի ու Վենետիկի հանդէսներէն՝ 32։

Զմիւռնիոյ հայ հասարակութեան ընթերցասիրութեան ոգին վերջին տարը տարիներէն ի վեր զգալի բարեփոխում կրած է։

Այս փոփոխութիւնը յառաջացուցուսումնաւարտ աշխոյժ երիտասարդութիւնն, որ նախորդ տեսչի խմբատուն տնօրէնութեան տակ ստանալով հաստատուն և տեւական կրթութիւն մը, դպրոցի դրասեղաններէն դուրս ազգային թերթերու մէջ փնտռեց իւր մտաւորական ծարաւը յագեցնելու աղբիւրը։

Տարակոյս չունինք թէ երբ Ոսկեան Ստեփան էֆէնտին իւր մտադրած հրատարակութիւնը ձեռնարկէ, տեղւոյս եռանդուն երիտասարդութեան կողմէ խնդագին պիտի ողջունուի, ի քաջալերութիւն բազմամասնակ տաղանդաւոր գրագէտին և յօգուտ ազգ. մասնաւորապէս։ Տ. Գ.

Զմիւռնիա 21 փետր. 1893

ՄԱՆԿԱՎԱՐԺԱԿԱՆ

ԱՇԱԿԵՐՏ ՄԸ ԿՐ ՊԱՏԱՍԽԱՆԷ «ԶԻՄ ՀԱՍԿՆԱՐ», Ի՞ՆՉ ԸՆԵԼՈՒ Է

(ԸՍՏ Ի. ՔՈՒԴԷԻ)

Աշակերտաց սրամտութեան ատիճանը կը չափուի երկու գաղափարաց մէջ գտնուած աղերսն ըմբռնելու իրենց դիւրութենէն։ Եթէ դասատուն առաջարկէ այնպիսի բաներ որոց մէջ գտնուած զոյգը գտնել վեր չէ իւր աշակերտաց մտաւորական կարողութենէն, գրեթէ միշտ անմիջապէս կ'ըմբռնեն։ Այս իսկ է յայտ յանդիման հասկացողութիւն (intuition) դրութիւն, այսինքն ճշմարտութիւնն յայտ յանդիման առջի գնել, և ամեն անգամ որ կարելի ըլլայ այս մեթոտն ի գործ դնել, ուրիշ մեթոտ փնտռելու պէտք չկայ։ Ինչպէս ըսուեցաւ, այս մեթոտը կը կայանայ աշակերտն և ճշմարտութիւնը դէմ առ դէմ դնելու և ճշմարտութիւնն՝ իւր զանազան ձեւերով՝ անոր ցոյցերու մէջ, մինչեւ որ այս ճշմարտութիւն ներգործէ տղուն վրայ։ Կը հասկցուի թէ այս դրութիւն կրնայ ի գործ դրուիլ դատողութեան համար ալ, խորհեցողութեան համար ալ, զգայարանաց համար ալ։ Բայց կը պատահի երբեմն որ ուսուցիչն ի զուր ճշմարտութիւնն աշակերտին աչաց կը պարզէ, ի զուր ճշմարտութիւնն անոր հասկնել կը փորձէ, աշակերտը չըմբռներ կապակցութիւնն, և եթէ անկեղծ է՝ «չը հասկցայ» կ'ըսէ։

Ինչ կրնայ ընել ուսուցիչն։ Քնեռէ վերջ թէ ինչո՞ւ աշակերտը չըմբռներ կապն, ընդհանրապէս սա եզրակացութեան կը յանգի թէ երկու գաղափարաց մէջ գտնուած աղերսն եթէ աշակերտը չը կարենայ ըմբռնել՝ պէտք է դիմել միւին եզրերուն, զորս զանց ըրած է յիշել՝ այն ատեն տղայն՝ եթէ բնականէն մտաց անդարմանելի պակասութիւն մը չունի՝ պիտի ըմբռնէ ինչ որ չկրցաւ ըմբռնել ուղղակի յայտ յանդիման հասկացողութեան դրութեամբ։ Միտքս աւելի լաւ բացատրեմ։ ըսենք թէ աշակերտ մը չըմբռներ Ա.ի և Գ.ի մէջ գտնուած կապն. այն ատեն պէտք է նմա հասկնել առաջ Ա.ի Բ.ի հետ ունեցած վերաբերութիւնն, եւ ապա Բ.ի հետ ունեցած կապակցութիւնն և ապա Գ.ի և Դ.ի մէջ գտնուած աղերսն։ Երբ այս երեք վերաբերութիւններն հասկնայ, դիւրաւ կ'ըմբռնէ նաեւ Ա.ի Դ.ի հետ ունեցած վերաբերութիւնն, ինչ որ առաջ չէր հասկնար։

Արդէն, իսկապէս, ամեն անգամ որ ուսուցիչը կը բացատրէ աշակերտին բան մը, զոր սա ի միտ չառնուր, ընթերցանութեան, թուաբանութեան և պատմութեան մէջ, միջին եզրերը իրենց տեղը կը դնէ այն երկու գաղափարաց մէջ որոց միջեւ գտնուած կապն ու յարաբերութիւնը ուղղակի չըմբռներ, միջին եզրերը՝ զորս ինքն ուսուցիչն՝ զանց ըրած էր յիշել և զորս կը պահանջէ աշակերտին իմացականութեան անբաւականութիւնն։ Երբ աշակերտը չը հասկնար,

երբեմն պատճառը բաւական ուշադրութիւն չընելն է, երբեմն ալ իրեն ցոյց տալ ուզուած ճշմարտութիւնն հասկնալն՝ իւր կարողութենէն վեր ըլլալն է· բայց խիստ շատ անգամ, պատճառն անշուշտ այն է որ ուսուցիչը կը մոռնայ թէ աշակերտին իմացական կարողութիւնը զօրաւոր կամ մշակուած չէ տակաւին այնքան որքան է իրենը, և թէ «աշակերտներս չուտ առաջ տանիմ» բսելով՝ կարեւոր եղող միջին եղերքով ժամանակ անցնել չուզեր։

Ց· Թ· ՀԻՆԴԼԵԱՆ

ԱՐԱԲԿԻՐ

Շատ մը քաղաքներու կարգէն է Արաբկիր, որոնց մէջ դպրոց անունը գոյութիւն ունի առանց իրականութեան։ 5-6 տարի շարունակ կրթական կանոնաւոր վիճակ մ'ունեցած չէ երբէք։ Այսօր Արաբկիրի մէջ տասն հազարի չափ հայ բնակիչ կը հաշուի, ուր սակայն չիկայ միայն ուսումնարան մը կամ դէթ նախակրթարան մը։ Ցաւօք կը յիշեմ այն տարիներն որ ի զուր սահեցան անցան այդ տեսակ վարժարաններու մէջ։ Դրեթէ ասկէ երեք տարի առաջ Արաբկիր գտնուած ատենս, կային շատ մը թաղային փոքր վարժարաններ և կեդրոնական ուսումնարան անուամբ մի բարձրագոյն վարժարան. թողլով թաղային վարժարանները, առնենք ուսումնարանը։ Ժամանակաւ բարւոք վիճակ մը ունեցաւ և նոյն իսկ փայլուն դասախարակութիւն մը խոստացաւ այն ատեն Արաբկիրցիներուն, ազգային դաստիարակներէն Միհրան էֆ. Խորթումճեանի անօրէնութեան տակ։ Այդ յոյս դեբեւ եղաւ· անոր պաշտօնավարութիւնը հազիւ թէ երկու տարի տեւեց այլ եւ այլ ներքին խնդիրներու պատճառաւ, բան մը որ յաճախ կը պատահի գաւառաց ազգայիններուն մէջ։ Մենք, ուրանոր ներս, այդ պատճառաւ շատ մը ձրի երկրաչափութիւն ըրած ենք, Արաբկիրի վարդոցներուն մէջ։ Անկէ վերջը անգամ մը եւս փայլեցաւ, ունենալով մէկ քանի կարող դասատուներ, որոնց մէջ կը գտնուէր նաեւ բնիկ Արաբկիրցի Կարապետ էֆ· Գարակիւլեան, զոր՝ ժամանակաւ Բ—բ—ոպոն Մանկանց կարգացողները շատ լաւ պիտի յիշեն, Լ—նէ— սաորագրութեամբ զոր կը գտնէր շ·հեկան և գիտական շարք մը յօդուածներու տակ։ Մենդավայրին համար լուր պարտականութիւնը կատարել ուզելով, չնչին ամսականով մը կը դասախօսէր· բայց շատ շուտ հեռացաւ այդ պաշտօնէն, սա խօսքին անձամբ փորձը տեսնելով թէ, «մարդ իւր դաւառին մէջ պատիւ չունի։» Այսպիսի դպրոց ունեցող քաղաքէ ինչպէս կը յուսայուսի ուսեալ և զարգացեալ երիտասարդներ։ Այն անկարգ դպրոցաց աշակերտներէն մին էի, երբ ասկէ երեք տարի առաջ Պոլիս եկայ։ 16 տարեկան էի և հազիւ բարձրագոյն վարժարանի մը ստորին դասարանը կրցայ մտնել· քանիներ կային ինծի պէս որ իւրեանց թանկագին ժամերը անցուցեալով անկարգ դպրոցներու մէջ, ձեռնունայն դուրս եկած էին։ Իսկ այն երիտասարդներն, որք բարձրագոյն և կանոնաւոր կրթութիւն մը առած են ուրիշ քաղաքներու մէջ, բացառութիւն են։ Փափաքելի էր որ Արաբկիրի վրայ խօսուած ատեն, աւելի դպրոցաց բարեկարգութեան վրայ դէրուէր· Արաբկիր՝ քանի մը քաղաքներու պէս, ինչպէս Սեբաստիա, Եւդոկիա, Ամասիա, ինքն ալ ունի կարող վարժապետներ, սակայն այնքան օգտակար չեն, և ոչ արդիւնաւոր։ Զարմանալի չէ այս, վարժապետ մը որ օրը առնուազն 5-6 ժամ դաս պիտի տայ հարիւր, հարիւր յիսունի չափ տղաքներու, կառավարչութեան պաշտօնն ալ ստանձնած, և մէկ ժամուն տաճկաբան մը, միւսին երկրաչափ մը, միւսին գաղղիարան մը, միւսին ուրիշ բան մը ըլլալու ստիպուած է, ինչպէս արդիւնաւոր կրնայ ըլլալ, եւ ինչպէս կրնայ յառաջդիմել եւ յառաջդիմել տալ, քանի որ ոչ մասնաճիւղ ընտրած է և ոչ ուրիշ բան։ Օրն ի բուն ժամանակն կ'աշխատի, ամսական չնչին գումարի մը փոխարէն, զոր հազիւ քանի մը ամիսներէ վերջ զեղչով կ'ստանայ։ Հոգաբարձուներու համար վարժապետին տոկոս տալը զեղչ ընելն է։ Ընտանիքի հոգին, քանի՛ շատ անգամ այդ վարժապետն է որ իւր կտոր ըրդուճ և զեղչով առած ամսականովը պիտի հոգայ ընտանեկան պէտքերն, օրուան յոգնութեան տակ ընկճեալ, կուգայ տուն, առաւօտուն կերթայ դպրոց, դրեթէ առանց գիտնալու թէ ինչ դաս պիտի տայ։ Ահա այս վարժապետէն է որ ամէն տարի ուսումնասիրեմ ընթացաւարներ կ'ստանենք։ Ի՞նչ կարելի է ընել այս խեղճ վիճակը բարւոքելու համար· շատ դիւրին բաներ· նախ վարժապետները գիտակից իրենց պաշտօնին, քիչ մը աւելի անձնուիրութեամբ գործեն· յետոյ վարժապետ մը փոխանակ այս ինչ դպրոցին մէջ ամենագէտ կարելու և ուրիշ մ'ալ ուրիշ դպրոցի մէջ, թող ընտրեն իրենց մասնաճիւղ դիտութիւն մը կամ լեզու մը, որուն մէջ բաւական զօրաւոր են, և իբր այցելու դասատու, երիտասարդասէրն դպրոցներու մէջ, որով թէ իրենք կը յառաջդիմեն, թէ արդիւնք կրնան արտադրել և թէ օրն ի բուն մէկտեղ կենալու ձանձրութենէն և տառապանքէն կ'ազատին, անշուշտ նիւթականապէս ալ կը շահին։

Այս տողեր նոր բան մը չեն ներկայացներ մեզի համար, արդէն Պոլիս այդ դրութեան կը հետեւի։ Զարմանալին այն է որ նոյն իսկ դասատուները գիտեն այս ամէնը· ինչո՞ւ չեն գործադրեր· զի հոգաբարձուներու, որոնք թերեւս Սաղմոսէն անդին անցած չեն, ձեռքը խաղալիքներ են, որով գրեթէ կորուսած են իրենց կամեցողութիւնը։ Մեղադրելի չէ այս այնչափ, քանի որ անոնցմէ կախեալ է իրենց ապրուստն։

Այսպէս մեր դպրոցներուն վիճակին պատասխանատուներն են հոգաբարձուները մեծաւ մասամբ։ Դրեթէ ամէն նախապաշարումներ ի բաց վանելու զօրաւոր միջոցն է ունենալ խղճահար և կրթեալ հոգաբարձուներ, որով լաւագոյն դասատուներ պիտի ունենանք· և այս դժուար բան մը չէ, միայն թէ քիչ մը կամեցողութիւն պէտք է, և քիչ մ'ալ գիտակցութիւն իւր գործերուն։ Ընտրել արժանիները, մէկդի նետել կողմնակցութիւնը, չտալ իւր քուէն անգիտակցաբար։ Նաեւ ժողովուրդը պէտք է ճանչնայ իւր դասատուներուն յարգը և գնահատէ զանոնք· ասով չպիտի հարկադրէ իւր դասատուներն թողուլ իրենց երկիրն ու երթալ թափել իրենց քրտինքի կաթիլներն ուրիշ տեղեր։

Մեծ զոհողութիւններ չեն պահանջուիր այս ամէնը ընելու համար։ Եւ այն օրը որ Արաբկիր կանոնաւոր դպրոցներ ունենայ, պէտք է վստահ ըլլալ որ, այն օրէն արդէն նախապաշարումները պիտի սկսին անհետանալ։

ՍԵԴՐԱՔ ԲՐՈՒՏԵԱՆ

Կ· Պոլիս

ՕՐԱԳՐԱՑ ԱՌԱՋԱՐԿՆԵՐԸ

Կը խոստովանինք որ գաւառաբնակ նամակագրի մը համար, բաւական յանդգնութիւն է, սովորաբար՝ Պօլսոյ յատուկ համարուած խնդիրներու վրայ գրել։

Պօլսոյ ազգայինք կը վիճին, գաւառները կ'ունկընդրեն· Պօլսոյ լրագիրք կը վճռեն, գաւառները կ'ընդունին· միտ այս է եղած ընդունուած դրութիւնը, — գէթ հանրական խնդրոց մասին։

Բայց Պոլիս իրաւամբ կը վայելէ այս առաւելակիւռ դիրքը, թէ իբրեւ պաշտօնական կեդրոն և թէ իբրեւ իւր իմացական զարգացմամբ՝ գաւառները անհունապէս գերազանցող միջավայր մը։

Ուստի, յուսանք կը ներուի մեր հետեւեալ քանի մը տողերուն, զոր մեր գաւառացուց պարզմտութիւնը կը թելադրէ մեզ։

Ազգ· թերթերու մէջ յաճախ կը գտնենք ազգին կրթական, բարեպաշտական և այլ կարեւոր գործոց վիճակին բարեշրջման հոգածող ուշադրութեան արժանի զանազան առաջարկներ, կամ լուրջ խորհրդածութիւններ, որոց՝ կեդրոնին կողմէ նկատառութեանը գաւառացիք ի զուր կ'սպասեն ամիսներով և երբեմն՝ տարիներով, մինչեւ որ առաջարկու յօդուածին տպաւորութիւնը բոլորովին ջնջուի, թէ հրապարակին վրայ, եւ թէ հեռաբբիր կարդացողներու մտքէն։

Եւ հուսկ ուրեմն, այս վերջինք՝ կը փորձուին մտածելու թէ արդեօք լրագրական հրատարակութիւնք պղպջակի երեւոյթը պատկերացնելու համար միայն հատատուած են։

Բացառութիւնք հազուադէպ են։

Թեւ մերթ ընդ մերթ լրագրական առաջարկութիւնք եղած են Ազգ·Պատրիարքարանի մէջ հաստատելու մասնաւոր Դիւան մը օրագրաց ուշագրաւ հատուածները Վարչութեան ուշադրութեանը ներկայացնելու պաշտօնով, բայց որչափ գիտենք այս առաջարկին պատշաճաւոր, տեւական գոհացում մը չէ տրուած։

Եթէ արդարեւ չենք սխալիր, եթէ օրագիրք իրօ՛ք կը պարտուն կան—գոնէ երբեմն—շահեկան առաջարկութիւններ, տարիներու ընթացքին մէջ կարդացուած տուեալաթիւ առաջարկներու պաշարէն դատելով, կը հետեւցնենք մեր կարճ խելքովը թէ մասնաւորապէս գաւառներու այժմու կրթական, վանական և բարեպաշտական այլ և այլ կարգի գործոց և հաստատութեանց վիճակը՝ այժմ մեծ բարեփոխում կրած կը լինէր, եթէ մինչեւ ցարդ մամլոյ միջոցաւ արտաբերուած գեղեցիկ և շահաւէտ գաղափարներու 100ին 10ը գործադրուած ըլլար։

Գաւառացւոց մէկ կարեւոր մասին մէջ, իբրև հետեւանք տգիտութեան, տակաւին տիրող ցաւալի ունակութիւն մ'է՝ որ հրատարակուած որ և իցէ արդար քննադատական մ'իրաւացի պարունակութիւնը Թողլով, զառաջինն իրենց բոցավառ ակնարկը յօդուածագրին ստորագրութեանը կուղղեն։

Կրթական զարգացումով գերազանցագոյն օժտեալ անձերէն մանաւանդ ո՛չ ոք կակնկալէ, որ օգտակար առաջարկութիւն մը ընող լրաթերթին կամ հրապարակագրին ո՞վ կամ ի՞նչ հանգամանաց տէր լինելը հետազօտեն։ հերքիք է որ նպատակը ուղիղ և գաղափարը լուրջ լինի։

Ո՞չ ապաքէն մեզ պէտք եղածը գինին է, և ո՛չ տակառը։

Ողջմտաբար դատելով, ոչ թէ պարզապէս այս կարգի նկատումներ, այլ մասնաւանդ առօրեական խնդրոց յամախութիւնն է կարծենք գլխաւոր պատճառն, որ միջոց չթողուր ազգ· ձեռնհաս մարմնոց ուշադրութիւն դարձնել այս կարգի առաջարկներու։

Բայց օրագիրք բնականապէս կը տրբնին քրքրել և մատնացոյց ընել շահեկան խնդիրները։ Եթէ անոնք հիմնուած լինէին միայն դրական գիտութեան պատճառներու, պէտք կը լինէր շատ սնոտի կամ միակողմանի հաստատութիւն մը նկատել դանոնք։

Բայց չգիտցող չկայ թէ այդպէս չէ ամենեին։

Ակներեւ օրինակը եկեցած է։— քաղաքակիրթ ազգաց մամուլին օրինակը։

Մենք ալ, — հաւնստ հասարակութիւն մը, — ինչո՞ւ չօգտինք դէթ—մեզ կենսակից և վիճակակից— մեր մամուլին գործակցութենէն և իւր պարբերաբար արտաբերած առաջարկներէն, որոց ամենն ալ անխտիր Երեք-Մանկանց հնոցը նետուելու արժան «մասայներ չեն անշուշտ և ո՛չ հասարակութիւնն ալ «անապատ», յորում լրագրաց խօսքերը լինին «ձայն բարբառոյ»։

Մանաւորելով մեր խօսքը, կարելի չէ՞ արդեօք լրագրաց ընթերցանութեամբ հետաքրքրուող Պատրիարքարանի ծանօթ 4—5 անձանց յանձնարարել ի պաշտօնէ, որ թերթերու մէջ իրենց հանդիպած շահագրգիռ առաջարկութիւնները համախմբուելով նախքանեն, և գործնական նկատուածը ներկայացնեն այն պաշտօնական մարմնոյն ուշադրութեանը, որպ իրաւասութեան կը պատկանի։

Այս տեսակ կարգադրութեամբ մը չենք կարծեր որ բան մը կորուսանենք· բայց շահիկն յուսալի չէ՞։

Եղեսիա Գ· Կ· Ո·

ՈՒԽՏԱՒՈՐ ԹՈՐՈՍԸ

Թորոսը Գասթամունիցի երիտասարդ մըն է։ Կարմիր ֆէսին մետաքսեայ ծոպը իր ուսն ի վար ձգուած կը տատանի։ Երկար բալիքարի հասակով, ցորենագոյն դէմքով, չորս շաբաթէ ի վեր ածելի չի տեսած թուխ մօրուքով գիւղացի մըն է· ա՛նքան համակրելի, որքան բարեսիրտ։ Վիշտը տակաւին ծալ չէ գայացուցած իր անբիծ ճակտին վրան։ Մէջքի կարմիր գօտին քերթուած մըն է ինծի համար։ Մինչեւ իր սրունգները ծածկող փօթուրը, ժապաւէններով եզրաւորուած սալթան, պղնձաձամուկ ճամերտանը իր քայլերուն յաղթ գեղջուկի մը հանդարտութիւնը կուտան յանձին։ Հեռատեսութեան տեսակէտով, գայլի աչքեր ունի, իսկ խորագիտութեան խորամանկութեան տեսակէտով, աղուէսի մը միտքը։ Չեմ գիտեր թէ ինչո՞ւ համար իր սեւուկ սիրուն աչքերը գգուչութեամբ կ'ինայեն կանանց վրայ։ Իր հոգին մեծ գաղտնիք մը պէտք է որ ունենայ· ժամանակը միայն պիտի գտնայ։ Այս գիւղացին քնաւ կաբեւորութիւն չի տար անհանգստութեան՝ զոր 16 օրուան ուղեգնացքը պատճառած է իրեն, հետեւաբար մեր վանուց ծովահայեաց թիւ 3 սենեկին մէջ, ձայն արձակած կ'երգէ, ներընչուած մը նման կ'երգէ, մինչդեռ ծովերը զրկողայն հաստաբեստ պատին վրայէն՝ ուր ընտիր ձայնի սիրահար քանի մը արաբներ, Թորոսին լուած ատեն, կը բացագանչեն· «Օ··· պրա՛վո ալէյք, եա՛ սէյտի··· Ալլահի թավիր էօմրաք···» (Ապրի՛ս, սի՛բելի, Աստուած օրերդ երկարէ՛···)

Մեծ բարեկենդանին գիշերն էր· երկինք ամպոտ էր· անձրեւ կ'սպառնար· ընթրեաց սեղանին չուրջը բոլորուած, բարեկենդան կ'ընէին Ղաֆանպօյլի ու Երեւանցի ուխտաւորներն՝ որոնք առջի օրը հասած էին իրենց երկրէն։ Թորոս իր ձայնակցութեամբը մեծ ոգեւորութիւն կուտար երգեցիկ հաճիներուն։ Հա՞րկ է ըսել թէ ի՞նչ անճառ բերկրանօք Եափա կ'ելլան ուխտաւորներն ու «ա՛խ, Երուսաղէ՛մ» կը հառաչեն։

—Գինի՛, գինի՛ տուէք Թորոսին։

Երիտասարդը խմեց կրկին ու կրկին, բռնկեցաւ, ոգեւորուեցաւ, բացաւ բերանը ու երգեց։

Ի՞նչ սքանչելի ձայն, ի՞նչ սքանչելի եղանակ։

—Երգէ՛ք, դո՛ւրպան, հրճուեցնում ես ինձ։

—Ապրի՛ս, օ՛րդեակ, բայց խո՛ էքան չէ, էլի՛։

—Էլի՛, զու՛ խո՛ գիտես որ 18 ականջներ բեզ են մտ գնում, երգի՛ր։

—Իմ զուրպան ջան, երգի՛ր։

Բագոս կը պաշտուէր հոն· Թորոս, ձեռքը ծնօտին դրած, կ'երգէր։

Պառաւները կուլային· պատանիները կը փավաքէին· Թորոս կ'երգէ՛ր։

—Լացնում ես զիս, օ՛ղուլ, անսպառ լինի ձայնդ, երգի՛ր։

Թորոս յարգանաց ու գինւոյ բաժակներուն տակ գինով էր։ «Ա՛խ» արձակեց։

Երկու ձեռքերուն մէջ առաւ գլուխը, կ'ուլա՛ր խեղճը, ի՞նչ, յիշատակնե՞ր։

Այդ խնդիրը՝ գորգեան հանգոյց՝ անլուծանելի անթարգմանելի պիտի ըլլայ։

—Զարթի՛ր, էլի՛, երգ ենք ուզում մենք։ Հէ՛ք Թորոս վշտահար, վերստին ձայն արձակեց։

—Գինի՛, գինի՛ հասուցէք Թորոսին···։ Ապրի՛ս, ապրի՛ս։

Գլուխը հակեց· արտասուքի դառն կայլակներ կը գլորուէին այտերն ի վար։

—Գինի՛, գինի՛ տուէք, հաճի Թորոսին։

Պանդուխտի մը նման բարեկենդանը ըրաւ այս պատանին։ Հետեւեալ օրը Երուսաղէմ եկաւ Թորոս՝ Ս· Գերեզման՝ Ս· Գըլխաղիր տեսնալու։

Հ· Մ· Ս· ՊԷՐՊԷՐԵԱՆ

Եափա 11 փետրվար 1893

ԱՂՔԱՏԱՍԷՐ ՍՈՒՐԲ ՄԸ

(ՓԻԼԻՍՈՓԱՅԱԿԱՆ ԱՒԱՆԴԱՎԷՊ)

Սէն-Ժան-տիւ-Տուաի ժողովրդապետութիւնն անոր համար այսպէս կոչուած է, որովհետեւ իր եկեղեցիին մէջ կը գտնուի Քրիստոնէութեան ամենէն թանկագին մասունքներէն մին, բուն իսկ Ս· Յովհաննէս Մկրտչի այն մասը, որով Յորդանանի ափունքին վրայ՝ ժողովրդեան ցուցուց Աստուածային Էակը, Ս· Քրիկէը։

* * *

Այս Ս· Մասը հիմայ ալ հոս հոն հրաչքներ կը գործէ· բայց ակից չորս կամ հինգ դար առաջ, մինչ հաւատքն աւելի զօրաւոր էր, այս հրաչքներուն թիւն անհամար էր։

Քահանայք այս սրբազան մասունքը ոսկիէ կամ բիւրեղէ ամանի մը մէջ կը ներկայացնէին հաւատացեալներուն, ու զայն համբուրողներուն մեծ մասը կը գտնէին իրենց բժշկութիւնը, մանաւանդ եթէ աղքատ էին, որովհետեւ Ս· Յովհաննու Կարապետին մասը՝ ռամիկներուն՝ չքաւորներուն օգնել կը նախընտրէր, և ընչեղներուն նկատմամբ չափազանց կծծի էր, ինչպէս որ հետագայ ստոյգ պատմութենէն յայտնի կ'երեւնայ։

* * *

Այն ատեններն Անոնա տը Պրբթանեը տիկինը՝ հակառակ ունեցած անհուն հարստութեան՝ խղճալի վիճակի մէջ կը գտնուէր· որովհետեւ մարմնոյն վրայ այնպիսի վէրք մ'ունէր, որ գինքը հազար մահերու տանջանքներով կը չարչարէր, ու գիշեր ցորեկ հանգիստ չէր թողուր։

Ի զուր կանչեց Բատուաի և Ռավեննայի բոլոր բժիշկները, անոնց գիտութիւնը բընաւ օգուտ մը չկրցաւ ընել իրեն։

Այն ատեն տիկինը մտածեց թէ Ս· Յովհաննէսի մասը կրնայ գինքը բժշկել, ու քահանայներուն հրամայեց որ այդ մարգասէր մասունքն իր դղեակը բերեն։ Ու, եթէ ազէկնար, կը խոստանար տասը հազար սկուդ բաժնել ազքատաց, ու տասը հազար սկուդ ալ ծախսել նոյն հրաշագործ սրբարանին աւելի չքեղացուցման համար։

Արդ, Սէն-Ժան-տիւ-Տուաէն մինչև Անոնա տիկնոջ գղեակը տասն օրուան ճամբայ էր։

Ս· Մասը գրուեցաւ ճոխ մանտատփի մը մէջ, զոր կրօնաւորներ կը տանէին նուէրական երգեր երգելով։ Հաւատացեալներու հոծ բազմութիւն մը կը հետեւէր անոր։

Առաջին օրը, ճամբուն վրայ գտնուող ծառերը յարգանօք խոնարհութիւն կ'ընէին կարաւանին անցնելու միջոցին։ Բայց իրիկուան դէմ ծառերը դարձեցան խոնարհութիւն ընելէ, և Ս· Մասունքը կրողներն այնպիսի յոգնութիւն մը զգացին, որ չէին կրնար քայլ մը անգամ առաջ երթալ։

Մանատփին մէջ նայեցան, և տեսան որ Ս· Մասը հոն չէր։

Որովհետեւ, ճանքան Ս· Մասն ինքնիրեն ըսած էր, «Տես ի՞նչ ընել կուտան ինծի· ինչ որ ալ ըլլայ, սա սոսդ է որ սուրբ մը պիտի կնոջմէ մը աւելի կ'արժէ· ուստի պէտք է որ ինքը ոտքս գայ»։

Այս ըսելով իր բիւրեղէ ամանին հետ մէկտեղ, Ս· Մասը օդին մէջէն սլանալով եկեր էր իր գտնուած եկեղեցին, ուր յաջորդ օրը գտան գինքը եկեղեցւոյ պաշտօնեայք։

* * *

Անոնա տիկինը հասկցաւ թէ քանի որ Սուրբն իրեն երթալ կը մերժէր, պէտք էր որ ինք երթար անոր ոտքը։ Ուստի, հակառակ ճամբուն երկայնութեան, եկաւ ի Սէն-Ժան-տիւ-Տուա։ Եկեղեցին գնաց մեծաշուք հանդէսով, ծիրանեգոյն կիրպասներ ու դիպակներ հագած, և իրեն հետեւորդ ունենալով սպասաւորներ և սպասուհիներ։ Եւ խոնարհութեամբ ու ջերմեռանդութեամբ համբուրելով մասունքը, հանդարտ սրտով բուժուելին սպասեց։

Բուժումը չեկաւ։

Անոնա հաստատուն մնաց սակայն իր հաւատքին մէջ։

Խոստացած քսան հազար սկուդն առաջուց տուաւ։

Ուխտ ըրաւ որ Աստուծոյ նուիրէ իր անդրանիկ աղջիկն, որ խիստ գեղեցիկ էր, ու զանիկայ Պերնարդինեանց վանքը դնէ։

Երեքհարիւր հատ կերտներու վառել տըւաւ այն մասնատփին առջեւ, ուր ամփոփուած էր Ս· Մասը։

Եւ սակայն, ամէն օր, իր չուրջը պարզ արհեստաւորներ ու չինականներ, աղքատներ ու մուրացիկներ, կորսորունգներ և անդամալոյծներ, գոսացեալներ ու բորոտներ, ամենքն ալ վայրկենապէս բժշկութիւն կը գտնէին չնորհիւ սոյն կարեկիր Մասին։

* * *

Այն ատեն Անոնա տիկինը գնաց խորհուրդ հարցուց ծեր քահանայի մը, որ մեծ հռչակ հանած էր իր գիտութեամբ եւ առաքինութեամբ։

—Ինչո՞ւ համար, ըսաւ, այս սուրբն այնչափ յամառութեամբ կը մերժէ ինձ տալ այն բանը, զոր կը չնորհէ այսչափ խեղճերու,

Որովհետեւ Սուրբը կը հաճի զանոնք բժշկել, ըսել է որ ատոնց կեանքն Աստուծոյ համար կարեւորութիւն ունի, և իրեն խիստ հաճելի է անցաւոր աշխարհիս մէջ այս խեղճ մարդոցմէն պաշտուիլ։

—Բայց, յարեց Անոնա, եթէ Ս· Մասը գիս բժշկել ուզէր, այս բոլոր խեղճերուն դրաղէլէն աւելի չահաւոր պիտի չելլէ՞ր։ Ես հարուստ եմ, ու ապերախտ պիտի չըլլամ։

—Պէտք է լաւ ճանչնաք այս մեծ սուրբին նկարագիրը, պատասխանեց քահանայն։ Քիչ մը խստամիտ սուրբ մըն էր առնիկայ, ու շատ աղքատասէր։ Ուղտի ստուէ զգեստ կը հագնէր ու կաշիէ գօտի կը կապէր։ Կերակուրն ալ մարախ և վայրի մեղր էր միայն։ Ազնուութեամբ կընդունէր և Յորդանանի մէջ կը մկրտէր բոլոր պզտիկներն ու խոնարհները։ Բայց երբ Սադուկեցիներն ու Փարիսեցիներն իրեն կը դիմէին, կծու խօսքերով կը մերժէր զանոնք· որովհետեւ գիտէր թէ այս մարդիկը կը հպարտանային իրենց արտին խոլէն։

* * *

Անոնա տիկին երկարօրէն խորհեցաւ այս խօսքերուն վրայ։ Ինքնիրեն ըսաւ թէ դիւրաւ պիտի չկրնայ յաղթել գեղջուկներու խստակրօն պաշտպան սուրբին յամառութեան· ուստի հետեւեալ հնարքը մտածեց։

Հաստ կտաւէ վերարկու մը հագաւ, գեղջուկի գլխարկ մը դրաւ, և այսպէս զգեստաւորուած՝ ուխտաւորներու ամբոխին մէջ մտաւ, որպէս զի՝ անշմարելի կերպով՝ համբուրէ գթառատ մասունքը։

Եւ այս անգամ Անոնա յիրաւի բժշկութիւնը գտաւ· կամ այն է որ սուրբը չափազանց զբաղեալ ըլլալով անոր հնարքէն խաբուեցաւ, և առանց գիտնալու միւս հիւանդներուն հետ մէկտեղ դայն ալ բժշկեց, և կամ, լաւ եւս, իրեն հաճոյ թուեցաւ այս կերպարանափոխութիւնը։

Եւ բարեբար սուրբը՝ մարմնոյն հետ մէկտեղ հոգին ալ բժշկեց։

Ու սկսաւ մեծաքանակ ողորմութիւններ տալ։ Եւ ոչ միայն կը մխիթարէր չքաւորները, այլ և կը սիրէր զանոնք· վասն զի անոնց գլեսաը հագնելով էր որ բժշկութիւնը գտած էր։

* * *

Այս է՝ իրիկուն մը, ճաշէն վերջ, Պ· Ռընանի ինձ պատմած աւանդավէպը, զոր քիչ մը կարգի դնելով կը հրատարակեմ ահա։

ԺԻԼ ԼԷՄԷՏԻՐ

Թարգմ· Ա· Կ·

Ամսի անսի

ՏԻԿԻՆ ԺԻԼ ԿՐԷՎԻ

Տիկին Ժիլ Կռէվի մեռաւ Թոքային արեւնախռնուէմ, իր ապարանքին մէջ ի Փարիզ։ Ութսուն և մէկ տարու էր։ Արդէն տասն և հինգ օրէ ի վեր տիկին Կռէվիի վիճակն անյոյս էր։ Տիկարութիւնը ծայրայեղ էր։ Մահուան լուրն խմացուելուն պէս, բազմաթիւ բարեկամներ գացեր են տիկին Կռէվիի ապարանքը։ Պ· Բառնս անմիջապէս հոն զրկեր է իր գինուորական տան սպայներէ մին։

Տիկ· Կռէվիի հայրը, Պ· Ֆրէս, խաղաղարար էր ի Նապոլէոն։ Մօր կողմէ եղբօրորդին էր վճռաբեկ ատենի նախկին նախագահին։ Պ· Ֆրէսի մահուընէն ետք, որ հարստութիւն չէր թողուր իր ընտանիքին, տիկին և օրիորդ Ֆրէս Փարիզ եկան հաստատուելու համեստ բնակարանի մը մէջ, ուր Պ· Ժիլ Կռէվի ներկայացաւ իրենց։ Երիտասարդ փաստաբան, ինքն ալ առանց ոճէ հարստութեան, սիրահարեցաւ օրիորդ Ֆրէսի, որուն գեղեցկութիւնը նշանաւոր էր։ Զեռքը խնդրեց, ի սկզբան առանց յաջողելու։ Բայց և այնպէս չյուսահատեցաւ։ Համոզուած թէ մանկամարդ աղջկան վրայ իր ունեցած սէրը փոխադարձ էր, սպասեց որ գիրք մը ստանայ, իր առաջարկը նորոգելու համար։ Եւ վերջապէս հասաւ իր խնդանքն։ Այս ամուսնութենէն ծնաւ աղջիկ մը, Օր· Ալիս Կռէվի որ, 1882ին, տիկին Վիլսոն եղաւ։ Այն տասը տարիներու միջոցին յորում տիկին Կռէվի քնակեցաւ Էլիզէի պալատը, յայտնի եղաւ թէ շատ բարի, շատ պարզ եւ շատ արժանաւոր կին մըն էր եւ թէ հաճոյք կը զգար միայն բարեկամներու այն սեղմ շրջանակին մէջ զորս սովոր էր ընդունել։

ԸՆՏԱՆԵԿԱՆ ՏՌԱՄ

Տրամադիր տառամ մը տեղի ունեցաւ անցեալ չորեքշաբթի ի Պորնհայմ, Հէսի մէջ։ Ատոլֆ Շրէօտրը անուն մարդ մը, որ վոխա-զարձապետ էր կարի մեքենայի գործարանի մը մէջ, տարձանակի հարուածով սպանեց իր աղջիկն ու իր չուն և յետոյ ինքզինքը։ Ոճրին շարժառիթն էր աղջկան մտային խանգարումը որով կը տառապէր։ Այս կին, որ քանեւինը տարու էր, շատ դարմանուելէ ետք, վիճակը ծանրացած ըլլալուն որոշուած էր յիմարանոցի մը մէջ դնել զայն։ Հայրն յայտարարած էր թէ իր աղջիկը, քանի որ ողջ է, չկրնար հեռանալ հայրական տունէն, բայց կարեւորութիւն չէին ընծայած այս սպառնալիքներուն։ Չորեքշաբթի օրը, բժիշկ մը փորձեց Շրէօտրի բնակարանը մտնել, բայց, դուռը գոց գտնելով, ստիպուեցաւ գլխաւոր վարձակալին դիմել։ Դուռը բացուեցաւ, և առաջին սենեակին մէջ գտնուեցաւ խեղճ աղջիկը, ամոռի մը վրայ նստած և գլուխը գնդակով մը ջախջախուած։ Անկողնին տակ կը գտնուէր չունին դիակը· իսկ Շրէօտրը, ծանրապէս վիրաւորուած, փռուած էր ննջասենեկին գետնին վրայ։ Խեղճը մեռաւ հիւանդանոց փոխադրուելու պահուն։ Շատ յարգելի մարդ մըն էր, և քսան և հինգ տարիէ ի վեր կը պաշտօնավարէր նոյն գործարանին մէջ։

ԱՊԱՌԻՊ ՀԱՅԹԱՅԹՈՒՄ ԴԻՐՔԵՐՈՒ

ՊԱՅՄԱՆԷ ՎԱՃԱՌՄԱՆ

Դիրքերը կը տրուի փարիզի գնով

100 ֆրանքի և ասկից պակաս ամէն յանձնարարութեան համար վճարում մը պիտի ըլլայ ամսական

ՀԻՆԳ ՖՐԱՆՔ

Փոխադրութեան ծախքը գնողին վրայ է։ Մեզ հետ յարաբերութիւն լուսնեցող անձերէն կը խնդրուի որ երբեմն մը տան տեղւոյ վրայ։

Ա. Տ. ՉՈՒՀԱՇԵԱՆ

Գալաթիա, 10, Թաղիար խան, Դալաթիա 10,

334 30—18

5

ՏՊԱՐԱՆ· ՎԻՄԱԳՐԱՏՈՒՆ, Կ·ՊՈԼՍՈՅ ԳՐԱՏՈՒՆ Գ· ՊԱՏԿԵՐԱՅՏԱՆԻ ԵՒ Ա· ԶԱԼԵՆ

ՊԱՏԿԵՐ ԱՇԽԱՐՀԻԿ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆ

ԱՐԵՒՄՏԵԱՆ ՀԱՅՈՑ

Ի ՎԵՐՋ ԿՈՅՍ ԺԹ· ԴԱՐՈՒ

ԸՆԴ ԽԱՍՄԱԿ Յ· ԳՈՒՐԳԵՆԻ

ՏՊԱԳՐ· ՊԱՂՏԱՍՏԱՆԵԱՆ

Այս գործը հաւաքածոյ է բնաւոր ընտիր գրուածոց յատկապէս պատրաստուած ժամանակիս հայ գրականութեան ծանօթ գրիչներէ։ Այս Ա. հատորը կը պարունակէ հետեւեալ անձնաւորութեանց յօդուածներն

Ա. Մ· Գարագաշեան, Գաբրիէլ Լասկեան, Զապել Յօհաննէսեան, Ե. Տէմիրճիպաշեան, Գր. Զարդարեան, Գարեգին Եպիսկոպոս Սրուանձտեանց, Տօք· Գ· Սեւեան, Գասպարէ Կ· Պալոյեան Լեւոն Արճիպիսկոպոս, Նարեկ Պէյճեան, Ռ. Յ· Պէրպէրեան, Միսէիչ Կ· Շանենցեան, Եղիշէ Լ. Գալբաչեան, Յակ. Քանանեան, Մկրտիչ, Ագէմ Գ· Փանոսեան, Մարկոսի Յ· Մարկոսեան, Յակ. Ղ· Մխսենեան, Մեր Եպիս. Մարտիրոսեանց, Լամոնտ Վ· Տէր Մինասեան, Ա. Գ· Մարկոսեան, Մարի Գ· Պէշիկթաշեան, Մ· Ն· Սալմանեան, Եղնիկ Թ· Էլիան, Մ· Ձանգիսեան, Յ. Թիրեմեան, Եւ Գ· Սահակեան, Եւգինէ Գ· Օտեան, Տօք· Տ· Գէորգեան, Զ· Ա· Սիմէոնեան, Յ· Ոսկան, Ն Ա· Ֆրէնկեան, Մաղ. Վրդ· Տէրտէրեան, Մ· Ա. Մ· Մեան Մ· Գ· Մազեան, Գասպար Գ· Գալֆէ, Տօք· Ս. Ց. Յակոբեան, Մարի· Տէր-Գրիգորեան, Ա. Հ տեսար Գարբան, Սիրեմ Յ. Էլիեան։

Որոց իւրաքանչիւրին ձեւագիր սասպագրութիւնը փորագրեալ զբրուած է իւր յօդուածին ներքեւ։

Այս եզական հաւաքածոյի առաւելութիւնն այն է մտնուանդ որ բոլոր յօդուածք, ոչ թէ քարտուած են զանազան գրքերէ կամ հրատարակուած յօդուածներէ, այլ յօրինուած են բոլորովին ի նորոյ։

Այս Ա· Հատորը գեղեցիկ տպագրութեամբ և վայելուչ կարմիր Հայ մասնաց պարտոց· գնուածոյն զարդերին մէն պիտի լինի և ամէն ժամանակ ընթերցման արժանի մատեան։

Կեդրոնատ

PHŒNIX FIRE OFFICE

ԱՌԱՋՆԱԿԱՐԳ ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

ՏԱՐԵԿԱՆ ՀԱՍՈՒՅԹ Անգլ. ոսկի 1,000,000

"ՖԻՆԻՔՍ"

Հիմնեալ է Լէնտընի մէջ 1782

ՖԻՆԻՔՍ, հիմնեալ առաւելքան մի դար յառաջ, սոսկ հրդեհի ապահովագրող։ Թեան ընկերութիւն մ'է՝ որոյ բաժնետերերք Անգղիոյ ամենահարուստ և հանրածանօթ դրամատէրեր են՝ ունենալով անսահման պատասխանատուութիւն։

ՖԻՆԻՔՍ ընկերութեան աշխարհահռչակ առատաձեռնութեան մի գլխաւոր ապացոյցն է 18,000,000 Անգղ. ոսկւոյ դումարն որը ցարդ վճարած է հրդեհի զոհերուն համար։

34

ՖԻՆԻՔՍ ընկերութիւնն կ'ապահովագրէ ընդդէմ հրդեհի և կայծակի կալուածք, կարասիք և ապրանք՝ յոյժ նպաստաւոր պայմանօք և միջնորդութեամբ ստորագրելոցս, որք ունիմք լիազօր իշխանութիւն կարգադրելու անմիջապէս մեր ապահովագրելոց կրած զեղասներն։

Հ. ՍՈՒԱՆ և ԸՆԿ. ընդհ. գործակալք Կ. Պոլսոյ, Պուլկարիոյ և Սեւծովու նգիրան Ղալաթիա, Կամուրջի դէմ, Քօմիսիօն խանի անկիւնը։

HAMBURG MUNICH UNITED

ՀԱՄՊՈՒՐԳ եւ ՄԻՒՆԻԽ

ՄԻԱՑԵԱԼ

Ա. ԱՊՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆՔ ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

Դրամագլուխ Ֆռանկ 8,000,000
Պահեստի դրամ ցմիջ յունիս 1890 » 6,165,860
Տարեկան հասոյթ » » » 14,135,925

ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆՔս ՓՈԽԱԴԱՐՁ ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԵԱՄԲ կ'ապահովագրեն մթերանոցներ և բնակութիւններ և ասոնց մէջ դտնուած վաճառքներ և կարասիներ խիստ չափաւոր տոկացնօք։

Լիազօր ներկայացուցիչ Կ. Պոլսոյ

ԳԱՌՆԻԿ ԱՍՏՍԱԾԱՏՈՒՐ, Պոլիս, Պահչէ—Գալաթա, Անանիատիս խան. 12, 13, 14

369

ՖՈՒԱՆՔՖՕՐԹՈՒԱՉ

ԾՈՎԱՑԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Դրամագլուխ Ֆռանկ 6,250,000 Պահեստի դրամ Ֆռանկ 1,270,300

Ընկերութիւնս կ'ապահովագրէ շոգենաւուց և առագաստանաւուց վրայ բեռցուած վաճառքներ, ինչպէս նաև թղթատարական և փոխադրական ընկերութեանց յանձնուած թանկագին նիւթեր և դրամ պարունակող ծրարներ խիստ նպաստաւոր պայմանօք և սահմանօք։ Սոյն նիւթերու վրայ մեծաքանակ դումարներ կարենալ ապահովագրելու համար Ընկերութիւնս մնացած է եւրոպեան 13 լուրջ ապահովագրական հաստատութեանց հետ ազոց դրամատուն ու պահեստի դրամն է Ամբողջ քան 100,000,000 Ֆռանկ

Լիազօր ներկայացուցիչ Համայն Ֆռանգիոյ

ԻԼԱՆ ՊԱՊՐ ՍԷՐԱՍԹԷՐԻ

Նիզամիէ իտարէսինդէ պուլունան Ֆապրիգայի հիմաեունլար լազմէսի իչուն միւպայաա օրունաձագ օրան 10,000 գրեէ զէյթուն եաղընրն իթասրնա թաիպ օրան վէ չէրսիթինի անլամագ իսթէէնլէրին իչպու չուպաթը ռուսիին նիհայաեթինէ գատար մագամը Սէրասքէրի լէվազիմաթը ուսմանիէ տայիրէսինէ կէլմէլերի իլան օլունուր։

Նո. 50 2—3

Ինչաաթը ասքէրիեէ իչուն միւնագասաա գօնուլան 25,000 ատէտ ինկիլիզ աթէշ թուղլարընրն չուպաթը 28ինճի բազար կիւնի գարարը գաթիսի ֆէբրասը 100տէ 5 թէնգիլաթընրն գապուլը մուգարրէր օլտուղունտան թաիպ օլանարը ինչաաթը ասքէրիեէ տայիրէսինէ միւրաճաաթ իթիմէլերի իլան օլունուր։

Նո. 49 3—3

ԾԱԽԻԼ ԿԱՄ ՎԱՐՁՈՒ

Ալէօնի բնակարանն ի Պէշիքտաշ (աւստրիական նախկին դեսպանատուն)։ Այս բնակարան կը պարունակէ փայտաշէն մեծ տուն մը քարափին վրայ, թիւ 30, թրքական բաղանիք, պարտէզ, պաղպղամներ, անտառ, այգեստան, քէօշկ, և վարդուն ջուր ընդունարաններով։ ամբողջին տարածութիւնն է 70250 քառակուսի կանգուն։

Տեղեկութեանց համար դիմել առ Պարոն Է. տը Հիւսը, ի Բերա, Լինարտի փողոց, թիւ 28։

418 12—24

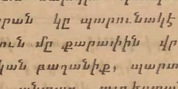

ԱՌԱՋՐՆ ԿԱՐԳԻՆԵՊՆԱԲԵ
Եր Բ-ԷԿ. Մ-Ի Լ-Ն, Կ. Պոլսոյ Ա Ասանաղ Գիր

ԹՈՒՄԱՆՈՒԼՈՒՆ ՈՍԿԻ ԳԻՆԸ

Առաջ.	Թ.մաս	Անուանք	Թ.մաս	Անուանք	Թ.մաս
Ալպաս	2000	Գլասմէկ	1600	Գալերտա	3200
Անէէլ	3000	Կալիէ	5500	Բանտէր	1700
Աբօլլ	5500	Վիշանս	2200	Բլանչ	1500
Ակէ	2300	Հօզ	1800	Թոլը	1000
Աբիսաղ	5000	Կրան	2200	Բուլիգ	2500
Գասանս	3000	Լիրը	2000	Բիրլիշ	4400
Գօրգանէս	2200	Շիտալիզ	3500	Բինալդ	3200
Գրավ	2000	Հիսան	7000	Բալլը	3000
Գէֆֆալ	3800	Հուսգէր	1200	Բանշ	2500
Դէլլրը	2600	Լուսկ	5000	Բազարիա	3500
Գալիբաս	2500	Լիլան	2300	Պալէնս	4000
Գամէ	2100	Մէլլոս	2000	Պանդիակ	6200
Գաղ	2000	Թէրլինս	4200	Պապիս	2000
Գօմս	2700	Թօմէս	2200	Պրիմ	2000
Զէքալ	5000	Լէս	2000	Պրենս	4300
Դիս	3500	Լեանիս	4500	Պ. Լանդրան	3000
Գօլրանս	3400	Միլիոն	3000	Պուլաս	1200
Տէգ	3500	Մարէ	1500	Թօրիս	2800
Տանիս	2500	Մարգանս	4300	Թորբիս	900
Տուբ	4800	Մարգէլլ	6500	Ուրպին	5000
Տրաբ	2100	Միլ	2000	Վալիզուրս	5000
Էսմիան	2600	Մուրիս	3100	Սեամ	3600
Եսաբաս	3000	Նիս	2000	Զէգրա	1000
Էլէքթրա	3200	Օրլանս	3000	Տիմանիս	200
Էրաթ	2600	Թէլլս	5000	Զամբ	200
Ֆալբան	800	Օրանս	4500	Զէբ	140
Ֆիս	700	Ոգէ	2000	Մոգիթ	120

Էլեկտրական Մոնարք 8000
Բիսմարքեան Մոնարք 8000
Լէգիոն Մոնարք 8100

«Տուրս» շոգենաւը, նաւապետ Զէմպերս, ընդհ. վաճառքով Հալէն և Նիւքասլէն աստ կ'ապասուի մարտ 9ին։

Ուղեւորներու համար ամէն դիւրութիւն կ'ընծայուի

Դիմել առ Ֆ. ՀԻԼՏ ՆԻ ՌԻՅՕ
Գալաթա
Թիւ 17-18, Քիւչիւք Միւլէթ խան, Ղալաթիա

293

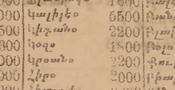

ՄՈՍ
ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ
Էլէքթրական և Մեխանիկական Գէրեզ բանուոր

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Քանքաս	4200	Սֆինքս	3000
Ֆէրան	4000	Օասիս	3000
Օսմանլի	4000	Նէբէթի	3000
Սեսոստրիս	3250	Բէրա	3000
Թիպս	3250	Լօգիա	800
Մակասար	3250	Օլիմպա	800
Մարսէյլ	3250	Հէսի	700

«Սֆինքս» շոգենաւը փետր. 23ին Լիվրբուլէն աստ կ'սպասուի ընհ. վաճառքով։

Դիմել առ Ժ. Վ. ՎԻՅՕԼ և ԸՆԿ.
Ուլիքոյ խան
ՀԷՆՐԻ ՄՈՍ և ԸՆԿ.

292 31 Հէյմ Պրիդ Լիվրբուլ

Ընդդէմ ՍԱՍԱՅԻ ԹՈՒՄԱՆԻ
եւ այն դիւանդութեանց որոց պատճառն է.
ԼԵՌԱՐԱՅԻՆ ԽԻՓԵՐ
ԼԵՌԱՐԻ ԿԱՄԱՐ
ԿԱՄԱՐԱՆԱՅԱՆ ԵԼԱՍԱՍՏԱՏՈՒԹԻՒՆ
ՈՒՌԵՂԱՅԻՆ ԱՐԵՆԱՒԱՔԱՐՈՒՄ
ԱՂԵՒՏ ԹՈՒԼՈՒԹԻՒՆ
ԱՐԻՒԵՐՈՒԹԻՒՆ
ԳԼԽԱՑԱՒ
ԵՒԱՅԼՆ

Սասայ յաջողութիւն կիրառութեամբ

ՎԻԹԻԻ ԼՈՒԾԻՉ ՓՈԹԻՒՆ

ԼԱՒՆՆ ՍՈՒԼԻԼԱՆԻ
Ի Տուր.

Բուսական և անուշահոտ փոշիներէ բաղկացեալ. գոր ծածուցը բոլորովին անվնաս է։ Առանց անպատեհութեան։ Քանի կրնայ գործածուիլ տղայոց, ծերուներու, ոկար մարդերու և յոյժ կանայց կոյսի, — չատ ախորժանաստ, դիւրին կ'առնուին։ Քիչ մը Լուսի մէջ ուրբի դգալ մը այս փոշին հալցնելով պատկած պտուն եթէ խմուի, ապատուած սրդիները կ'ուտայ առանց խիթի և փորսրութեան։ Գարեր, 6, Դէրթրոնա ծառուդի, կը գտնուի գլխաւոր դեղարանները մէջ։

ՊՏՈՒՂ ԼՈՒԾԻՉ ԵՒ ՁՈՎԱՑՈՒՑԻՉ
ԽԻՍ ԱԽՈՐԺԱՀԱՄ

TAMAR INDIEN GRILLON

Ընդդէմ ՓՈՐՀԱՐՈՒԹԵԱՆ Արիւներութեան, գլխացաւի, մաղձի, անախորժութեան, տամոքսի և ադիոց անհանդստութեան։

Ստորագրութիւն տուփին վրայ դրուած

ՓԱՐԻԶ, Է. ԿՐԻՅԼՕՆ, 33, Արշիվ փողոց դեղարանաց մէջ։ 33, rue de Archives

120

EMULSION SCOTT

(ՍԳՈՊԻ ՕՀԵԲԲԿ)

ՄՈՐԻՒ ՁԿԵՆ ՉՈՒՏ ԻՒՂ

Իրենցմէ որ չտեսած ապրողով

Գոտրասուեալ մեռած ՍԳՈՊԻ և ՀՕՖԻՆԻ ի Նիւ-Եորք։

Կրթին չափ ախորժահամ է

Մորիւ ձկան հոտ իւղի բոլոր յատկութիւններէն զատ, ֆոսֆորթիդներու յատկութիւններն ալ ունի

Կը բուժէ թոքախտը
Կը բուժէ անարիւնութիւնը
Կը բուժէ խոյլերը
Կը բուժէ հաղը, ցրտաութիւնները
Կը բուժէ ընդհանուր տկարութիւնը
Կը բուժէ մանկանց ճոզածութիւնը

Ախորժակներն ընդունուած է, ախորժահամ ու հոտ ունի, դիւրամարս է, և ամենէն փափուկ ստամոքսները կը տանին զայն։

Կը վաճառուի գլխաւոր դեղավաճառաց և դեղագործաց քով։

Գործակատարք ի Կ. Պոլիս, ՀԱՄՄԷՆ Եւ ՀԱՒԻՐԵԼ

ՔԻՒՆԱՐՏ (CUNARD)
ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՑ

Որ ամէն երկու անգամ կը բռնէ Լիվերբուլ և Ամերիկայի մէջ

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոս
Ումբրիա	7718	Գրանտանիա	4845
Էդրուրիա	7718	Պոթնիա	4531
Սերվիա	7391	Բոսնիա	3574
Ուրանիա	7268	Մարաթոն	2403
Բաւարիա	5587	Ադրիա	2898
Ալեքսանդրիա	5517	Բարսլոնա	2166
Կալիա	4809	Թարիֆա	2246
Ալբիա	4557	Բալթիրա	2144
Ակէբրա	2148	Թրինիտատ	838
Քէմար	1876	Մորոգրա	1855
Շեկրպուրկ	1614		

«Շէրպուրկ» շոգենաւը, նաւապետ Քինկ, Լիվրբուլէն հոս կը հասնի դէպ ի ամսոյս 17։

Դիմել առ ԹՈՄԱՍ Ջ. ՃՈԼԻ Գործակատար
Thomas C. Joly
Ալիքսանդրիա խան, Թիւ 40
Ղալաթիա

47

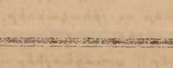

ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՀԱՅԿԱԿԱՆ եւ ՄԱՐՈՒԵԱՆ

Ն. ԲԱՔԷԼ եւ ԸՆԿ.

Մարսէյլի և Պոլսոյ Գէյլ կոմանդաորպէ Բանող

«Առմենիոյ» շոգենաւը յառաջիկայ ուրբաթ պիտի մեկնի դէպ ի Մարսիլիա։ Մեկնում ժամ 4ին (Ք. Ե.)

Բարիզ-Լիոն-Մարսիլիոյ երկաթուղեայ ուղեւորութիւնն ի միասին առնլով,

Ա. կարգ 245 Ֆրանկ
Բ. » 175 »

Ուղղակի և արտ ապահովագրեալ

Նաւուղեաց, ուղեւորութեան և այլ տեղեկութեանց համար

Դիմել առ գործակատար
ԹԻՄՈԹԷ ԲԼՊՈՒԼ
Մաքսանէ Նիթէ Ֆրանտէ

477

Արտօնատէր Ս. ՏԱՄԱՏԵԱՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱԲԵՒԵԼՔ ԼՐԱԳՐՈՑ

ՌՈԵԱԼ ԷՔՍՉԷՆՃ
ԱՍԻԻԱՆՍ ՔՈՌԲՕՐԼԷԾԸՆ

ԱՄԵՆԷ ՀԻՆ ԵՒ ԱՄԵՆԷ ՄԵԾ ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ
ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ Ի ԼՈՆՏՈՆ 1720ԻՆ

Դրամագլուխ աւելի քան Անգլ. ոսկի 4,000,000
Ցարդ հրդեհի արկածից համար տուած է » 35,000,000

Ընկերութիւնը կ'ապահովագրէ քարաշէն և փայտաշէն ամէն տեսակ կալուածներ, կահ կարասիք և ապրանք։

Վճարմունք ամենայն կանոնաւորութեամբ և մանաւանդ առանց որ եւ իցէ զեղջի կը կատարուին։

Աւելի ընդարձակ տեղեկութիւն առնուլ փափաքողը կը հրաւիրուին դիմել առ Ընդհանուր գործակալս Ճ. Վ. ՈՒԻԹԱԼ ԵՒ ԸՆԿ.
Գահճէ Ֆարա, Մէ յատանիրք սոքաք, Ռիֆատ խան։

140

ՀԻՒՍԱՐԱՆ
221 Մեծ-Փողոց, Բանկալթի

Բանկալթիի մեծ հիւսարանին մէջ կը պատրաստուին մետաքսեայ, ֆիլ տ'էքոսէ, բուրդէ եւ էսթրամատուրէ գուլպաներ եւ զանկապաններ, ձեռնոցներ, վուանկներ, քաշ-քաշուածներ, անկոնոյ ծածկոյթներ եւ հիւսուածագործութեան ուրիշ ամէն տեսակ նիւթեր։

Ցնորչնութիւնը շնորհակալ կ'ըլլայ բազմաթիւ յաճախորդաց, ինչպէս նաեւ այն ընտանեաց որք բարեհաճած են պատուել զինք իրենց յանձնարարութիւններով, եւ կը յուսայ թէ պիտի հաճին չարունակել յառաջիկային նախապատուութիւն տալու տեղական սոյն գործարանի նիւթերուն, որքան եւ մասին նման են եւրոպոյ սոյն օրինակ նիւթոց եւ աւելի աժան են անոնցմէ։

Գործարանը կը վաճառէ նաեւ ընտանեաց համար հիւսելու լաւ մեքենայներ եւ գործաւորուհեաց յատուկ այլ մեքենայներ որք կրնան օրը մինչեւ 24 զոյգ արտադրել, հիւսուածագործութեան գասեր ալ կը տրուին։

253

ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԻՒՆ

ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՔ
Ճ. ԱՆԱՊԱՐՀՈՐԴՔ 8

ԳԻՒՂ Կ. ՊՈԼԻՍ—ԱԴՐԻԱՆՈՒՊՈԼԻՍ—ՊԵԼԼՈՎԱ

Արեւ. Ճեպն. Թ. 2 Բը.Նշ. Ա.	Կուս. Ճամբ. Ա.մ. օր Ա Բ Գ	Կուս. խառն Թ. 62 Ա.մ. օր Ա Բ Գ	Կուս. խառն Թ. 132 Բ.Նշ. Ա Բ Գ	Կուս. խառն Թ. 124 Բ.Նշ. Ա Բ Գ	ԿԱՅԱՐԱՆՔ	Կուս. խառն Թ. 128 Բ.Նշ. Ա Բ Գ	Կուս. խառն Թ. 131 Ա Բ Գ	Կուս. խառն Թ. 61 Ա Բ Գ	Կուս. Ճամբ. Թ. 7 Ա.մ. օր Ա Բ Գ	Արեւ. Ճեպն. Թ. 1 Բ.Նշ. Ա.
ժ. Վ.	ժ. Վ.	ժ. Վ.	ժ. Վ.	ժ. Վ.			ժ. Վ.	ժ. Վ.	ժ. Վ.	ժ. Վ.
7 20	8 15	6 30			Մկ. Կ. ՊՈԼԻՍ ..... ժմ.					
		6 41			Գուլմագասու		8 24	8 22	4 00	
		6 58			Եէնիթ-գուլէ		8 23			
		7 12			Մադրիտլը		8 07			
		7 26			Ա.ամթէֆնոս		7 44			
		7 45			Քիւչիւք—Զէքմէճէ		7 22			
		8 29			Աբարթա—գուլէ		7 07			
	9 53	9 05			Չատալճէզ		6 22			
		9 43			Զաթալճա		5 56	6 58		
9 38	10 31	10 25			Գապապաշէ		5 53	6 17	1 50	
		11 27			Սիրկէճի		4 40			
	12 12	12 09			ժմ. Զէյրեկպէլ ժամանում		3 29			
	12 14	12 40			մկ. Զէյրեկպէլ մեկնում		2 37	4 53	12 09	
	12 56	1 41			Զորլու		2 12	4 32	12 04	
12 04		2 38			Մուրատլը—Փէրգէլի		1 26	3 56		
		3 05			Ռէխտիլը—Զէֆթիլիք		12 26			
	2 23	3 44			Լիւլէ—Պուրկազ		11 53			
2 03	2 53	4 30			Պապա—Էսքի		11 16	2 26		
		5 13			Բայլը—գէզ		10 30	2 00	9 33	
	3 32	6 03			Ուզուն—Փէրգրին		9 40			
	4 16	6 47			Գուլէլի—Պուրկազ		8 56	12 30		
		7 12			Ուրլի		7 46	12 31	8 09	
		7 39			ժմ. Ադր. ՊՈԼԻՍ ..... մկ.		7 14			
4 21	5 09				մկ. Ադր. ՊՈԼԻՍ ..... ժմ.		6 25			
4 29	5 19		3 15		Գասոբ-գէսկ	1 25		11 37	7 14	
			4 07			12 32		11 22	7 09	
			4 57		ժմ. Մարմարա քաղ մկ.	11 39				
5 23	6 12		5 17		մկ. Մարմարա քաղ ժմ.	11 19		10 27	6 12	
5 31	6 32		6 33		ժմ. Չարմանլը մկ.	9 54		10 02	6 07	
6 14	7 13		6 53		մկ. Չարմանլը ժմ.	8 48		9 19	5 23	
6 20	7 38		7 12		ժմ. Թրքիօվա-Սէմէնլի մկ.	8 01		8 39	5 18	
	8 01		7 39		մկ. Թրքիօվա-Սէմէնլի ժմ.			8 33	4 53	
	8 11			10 50	Գայասէզ—Չապէէլ			8 23	4 43	
	8 47			11 50	Եէնի—Մահալլէ	12 50		7 32		
	9 34			1 07	Բաքաչլը	12 06		7 03		
8 38	9 59			1 49	Գոմոթինը—Աֆանիմաք	10 50		6 39	3 03	
	10 25			2 24	ժմ. Փիրիվէ մկ.	9 58		6 14		
9 23	10 44			2 49	մկ. Փիրիվէ ժմ.	9 04		5 54	2 17	
9 33	11 04			3 20	Թուզլար Բաղարճիք մկ.	8 25		5 34	2 12	
	11 58			4 41	ժմ. Թարամանէյ մկ.	7 51		4 43		
	12 22			5 12	մկ. Թարամանէյ ժմ.	6 45		4 17		
	12 23				ժմ. Պէյօղլա մկ.	6 00		4 16		
11 10	12 44				Մոֆիա			4 01	12 44	
3 20	4 29				Նեղ			12 34	15	
2 10	9 50				Պէյկրաս			5 51	920	
8 43	4 43				Պուլաքէշի			33	37	
9 40	1 20				Վիլենա մկ.			2	3	
3 16	7 20							8 30		

ԳԻՒՂ ՍԷԼԼԱՆԻԿ—ԻՒՍԹԻԼԻՔ—ՍԿԷՏՅԷ

Կուս. Ճամբ. Թ. 512 Ա.մ. օր Ա Բ Գ	Կուս. խառն Թ. 522 Ա.մ. օր Ա Բ Գ	ԿԱՅԱՐԱՆՔ	Կուս. Ճամբ. Թ. 523 Ա.մ. օր Ա Բ Գ	Կուս. խառն Թ. 1 Ա.մ. օր Ա Բ Գ
5 10				
5 44		Սէլանիկ (Պիւտէ) ... ժմ.		10 12
6 21		Թօքանէ ..... մկ.		9 47
6 38		Ամանթօվօ		9 11
6 53		Փարասուլու		8 44
7 31		Կիւմէնճէ		8 31
8 05		Կեօրկեկի		7 59
8 13		Միհալօվճ		7 18
8 47		Պիթրուշիցա		7 05
8 57		Տէմիրգապու (Պիւտէ) ժմ.		6 52
9 42				6 17
10 21		Գրիվիցա ..... մկ.		5 48
11 08		Վէլէս—Կրաչէօ		5 00
11 18		Գէօրբրիլիս ..... ժմ.		4 10
12 06				4 00
12 42		Զէլէնիկօ ..... մկ.		3 17
	1 06	Իսթիպիէ (Պիւտէ) ժամ. մկ.		2 41
	1 47			
	2 42	Ա.ճառլար	2 20	
	3 15	Գուլմանօվա	1 44	
	3 43	Թաչանօվճէ	1 07	
	3 56	Բրէշտօվա	12 29	
	4 21	Պուգառովճէ	12 04	
	4 34	Պուլիէնենճէ	11 49	
		Զիլպէճէ	11 16	
			11 00	
9 38		Նեղ		
4 18		Պէկլրաս	5 31	
1 20		Պուտաքէշի	10 33	
2		Վիլենա մկ.	2 40	
			8 30	

ԳԻՒՂ ԻՍԿԻՍԻՔ—ՄԻԹՐՕՎԻՑԱ

Կուս. Ճամբ. Թ. 622 Բ.Գ. Ա.մ. օր Ա Բ Գ	ԿԱՅԱՐԱՆՔ	Կուս. Ճամբ. Թ. 621 Բ.Գ. Ա.մ. օր Ա Բ Գ
7 15	Իսքիւպ (Պիւտէ) ժամ	12 29
8 22	Էչէան ..... մկ.	11 36
9 17	Գալանիք	10 59
10 27	Վէրիցօվիթ	10 12
11 20	Լիբրիան	9 11
12 12	Բրիշթինա	8 16
12 58	Վուչիթրն	7 22
1 15	Միթրովիցա մկ.	7 00

ԹԸՐՆՕՎԱ—ՍԷՄԷՆԼԻ—ԵԱՄՊՕԼՈՒ

Կուս. Խառն Թ. 321 Բ.Գ. Ա Բ Գ	Կուս. Խառն Թ. 323 Ա Բ Գ	ԿԱՅԱՐԱՆՔ	Կուս. Խառն Թ. 322 Բ.Գ. Ա Բ Գ	Կուս. Խառն Թ. 324 Բ.Գ. Ա Բ Գ
9 13	1 40	մկ. Թրնով-Սէմէնլի ժմ.	7 00	9 47
9 33	2 25	Գասարաուենար	6 46	9 15
11 03	3 32	Լոռնէ—Մէնլէսի	5 48	8 14
12 12	4 43	Եէնի-Զագրա	4 42	7 09
1 11	5 41	Սիրիա—Քրմնիլը	3 41	6 18
2 00	6 30	Եամբօլու ժմ.	2 40	5 10
6 58		ժմ. Պուրկազ մկ.	9 40	

ԱԴՐԻԱՆՈՒՊՈԼԻՍ—ՏԷՏԷ ԱՂԱՋ

Կուս. Խառն Թ. 221 Բ.Գ. Ա Բ Գ	ԿԱՅԱՐԱՆՔ	Կուս. Խառն Թ. 222 Բ.Գ. Ա Բ Գ
7 51	մկ. Ա. Պոլիս ..... ժմ.	6 33
8 47	Ուրլի	5 58
9 33	Գուլէլի — Պուրկազ	5 30
10 10	Տիմիթգա	4 38
11 22	Սուֆլի	3 31
12 20	Պիտիգլի	2 31
1 21	Տերրէ	1 29
2 22	ժմ. Տէտա—Աղաջ ..... մկ.	12 30

ԴԻՏԵՂՈՒԹԻՒՆ

1. Ստորագծեալ վայրկեանները կը ցուցնեն իրիկուան ժամը 6ին և առաւուան ժամը 5.59ի միջև եղած դիշերուան ժամանակը։

2.—Կ. Պոլսոյ արուարձանաց ժամանակացոյցը մանաւոր ցուցակ մըն է եղած։

3.—Զանակոդմի սիւնակաց մէջ կառախմբաց մեկնման ժամանակը պէտք է կարդալ վերէն՝ վար, և ազակոդմի սիւնակաց մէջ վարէն վերս։

4.—Թիւ 321 փաստն կառախումբը ի Թրնովա—Սէմէնլի կը հաղորդակցի 7 Թիւ ապայմանագրական կառախմբին հետ։

5.—Թիւ 322 փաստն կառախումբը ի Թրնովա—Սէմէնլի կը հաղորդակցի Թիւ 4 ապայմանագրական կառախմբին և Թիւ 131 փաստն կառախումբին հետ։

6.—Թիւ 621 խառն կառախումբը Սկիւտարի մէջ կը հաղորդակցի՝ Զիլէնճէ դացող Թիւ 522 եւ Սելանիկ դացող Թիւ 513 խառն կառախմբաց հետ։

7.—Պահպանարան վագոն մը աւելցուած է Թիւ 7 և 4 պայմանագրական կառախմբաց, արեւելեան ճեպընթացին չբանած օրերն, այսինքն.

Կ. Պոլսէն մեկնող Թիւ 4 կառախմբին } կիրակի, երեքշաբթի, չորեքշաբթի ուրբաթ և շաբաթ օրերը

Պելովայէն մեկնող Թիւ 7 կառախմբին } կիրակի, երկուշաբթի, չորեքշաբթի, հինգշաբթի եւ շաբաթ օրերը

Ուղեւորը կրնան զայնս ի կիր առնուլ յաւելուածական սակ մը վճարելով։

Ա. կարգ Բ. կարգ
Ֆր. 10.— Ֆր. 7.— Կ. Պոլսէն Ադր. Պոլսոյ համար կամ փոխադարձաբար
,, 12.— ,, 9.— Կ. Պոլիս Փիլիպէ Պելովայի համար կամ փոխադարձաբար

8.—Արեւելեան Եւրոպայի ժամանակը [Ա. Ե. Ժ.] 4 վայրկեան առաջ է Կ. Պոլսոյ տեղական ժամուն վրայ։

9.—Մէջին Եւրոպիոյ ժամանակը [Մ. Ե. Ժ.] 32 վայրկեան հաք է Սելանիկի ժամուն վրայ։

ՅՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ